

I PREMI NARRATIVA CURTA
PORT TARRAGONA

Diversos autors

Col·lecció Llibre Digital. Núm. 4
Port de Tarragona

Crèdits

Edita

CEMAPT i

JORDI BESORA - DISSENY GRÀFIC I MULTIMÈDIA

CEMAPT

Carrer Anselm Clavé, 2

43004 Tarragona

Publicacions.Rel.Externes@porttarragona.cat

JORDI BESORA - DISSENY GRÀFIC I MULTIMÈDIA

Carrer Camí del Freixa, 25

43800 Valls

jbesora@telefonica.net

Primera edició

Setembre del 2014

ISBN

978-84-697-1147-7

Dipòsit legal

T- 1377/2014

Copyrigh

© Dels textos:segons consta a les bases del premi.

© Imatge de portada i pàgina 1: Tomàs Olivar, Marina, 1960, oli sobre tela, 74 x 174 cm, Museu d'Art Modern de la Diputació de Tarragona (detall).

© Fotografies incorporades als textos: el mateix autor del text.

© La resta de fotografies interiors Quim Vendrell.

Coordinació de l'obra i imatges: Servei de Publicacions del Port de Tarragona.

Disseny de la portada

Antonio Latre

Col·lecció Llibre Digital del Port de Tarragona, número 4 , any II - 2014

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, tret de l'excepció prevista per la llei. Dirigiu-vos a l'editor o a CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals d'algun fragment d'aquesta obra.

VEREDICTE DEL JURAT DEL I PREMI DE NARRATIVA CURTA PORT DE TARRAGONA

Reunits el dia 3 de juny de 2014 a l'Arxiu del Port de Tarragona els membres del jurat del I Premi de narrativa curta Port de Tarragona, Neus Pàmies (presidenta), Coia Escoda, Mercè Toldrà, Quim Vendrell, Francesc Roig i Adam Manyé (secretari),

ACORDEN:

*Concedir, per unanimitat, el **primer premi** en la modalitat de BAT a l'obra titulada **Bots i hams** que, oberta la plica, correspon a Pol Guasch Arcas.*

*Concedir, per unanimitat, el **primer premi** en la modalitat d'ESO a l'obra titulada **Tecla, la tortuga xafarot** que, oberta la plica, correspon a Pau Tardà Boronat.*

*Concedir, per unanimitat, el **segon premi** a l'obra titulada **De Glasgow al Serrallo** que, oberta la plica, correspon a Marc Ramírez Albiol.*

*Concedir, per unanimitat, el **tercer premi** a l'obra titulada **Somnis perduts en les onades** que, oberta la plica, correspon a Marta Aymerich Herreria.*

Instar l'organització a la publicació de les obres següents, a banda de les guanyadores, per ordre alfabètic de la inicial del títol:

Després d'una tempesta sempre surt el sol, Distància, El barri de pescadors, El meu pare, Estimada mar, La cabellera de foc, La noia del port de Tarragona, La Sirena d'Or, La tripulació de la clau daurada, Les aventures d'en Miquel, Memòries perdudes, Somni i Un capritx innecessari.

A Tarragona, 3 de juny de 2014.

Índex

Presentació

Pròleg

1. Treballs premiats

1.1 Bots i hams

1.2 Tecla, a tortuga xafarot

1.3 De Glasgow al Serrallo

1.4 Somnis perduts en les onades

2. Altres Treballs

2.1 Després d'una tempesta sempre surt el sol

2.2 Distància

2.3 El barri de pescadors

2.4 El meu pare

2.5 Estimada mar...

2.6 La cabellera de foc

2.7 La noia del port de Tarragona

2.8 La sirena d'Or

2.9 La tripulació de la clau daurada

2.10 Les aventures d'en Miquel

2.11 Memòries perdudes

2.12 Somni

2.13 Un capritx innecessari

Agraïments

Presentació

L'edició d'un premi de narrativa, o de qualsevol altra matèria, sempre neix amb el dubte de la seva continuïtat per acceptació. El *I Premi de narrativa curta Port de Tarragona* tindrà continuïtat perquè la seva acceptació en aquesta primera edició ha estat més que notòria, no només pel nombre de treballs presentats, sinó per la qualitat de tots i cada un d'ells.

Cal agrair aquesta participació i cal agrair la feina, mai fàcil, del jurat. També cal posar de manifest, i agrair, la col·laboració del departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, de Tarragona.

Tot plegat fa que puguem comptar amb una edició dels textos guanyadors i dels seleccionats, i que avui presentem en format digital, el número 4 de la col·lecció del Port de Tarragona. La present edició, com les futures edicions del premi, estaran a disposició del públic de manera gratuïta, per tal de donar a conèixer la narrativa que fan els xiquets i xiquetes del nostre territori.

Enhorabona als guanyadors, als que s'ha seleccionat el treball, i que la narrativa en català continuï amb les noves generacions.

Josep Andreu i Figueras

President del Port de Tarragona

Pròleg

Una de les prioritats del Departament d'Ensenyament és potenciar l'èxit escolar. Resulta fàcil compartir aquest objectiu amb el qual tothom hi està d'acord.

L'assoliment de l'èxit escolar requereix de línies d'actuació concretes i, en aquest sentit, des de l'Administració Educativa s'estan impulsant i implementant diverses actuacions relacionades amb la millora de l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura dels nostres alumnes.

El treball ordinari de les aules requereix d'incentius i motivacions que encoratgin i generin il·lusió i expectatives a les tasques habituals. És en aquest sentit que els certàmens i concursos complementen les tasques habituals i afegeixen rellevància al panorama escolar, ja que potencien els bons treballs de l'alumnat, generen satisfacció i reconeixement a la feina del professorat i projecten a la nostra societat els assoliments i èxits del nostre sistema educatiu.

La mostra de corals escolars, la de teatre, els diferents certàmens relacionats amb els treballs de recerca i, en el camp específic de la llengua, el certamen de lectura en veu alta i els jocs florals són esdeveniments amb participació creixent que palesen l'energia, l'empenta i el bon fer dels nostres centres educatius, dels mestres i de l'alumnat.

En aquest context, són benvingudes totes les aportacions, més encara si es proposen des de fora del sistema educatiu en un sentit de sincera complicitat, com és el cas del premi de narrativa que ha posat en marxa el Port de Tarragona a partir d'aquest any 2014.

La participació ha estat prou bona i anirà creixent a mesura que la proposta es consolidi. El mar, com a marc natural del nostre territori i font inesgotable d'inspiració, d'investigació i de riquesa és un tema de fons que permet un ampli ventall de possibilitats literàries adaptables a totes les edats, inquietuds i sensibilitats.

Felicitats, doncs, al Port de Tarragona per aquesta iniciativa i agraïment als organitzadors i al jurat que han fet el treball d'organització i selecció dels treballs.

Que per molts anys puguem treballar plegats en temes educatius.

Fins a l'any vinent.

M. Àngels González Estremad

Directora dels Serveis Territorials d'Ensenyament a Tarragona

Treballs premiats

Els 4 treballs premiats per unanimitat del jurat

Primer premi (BAT):

Bots i hams de Pol Guasch Arcas.

Primer premi (ESO):

Tecla, la tortuga xafarot de Pau Tardà Boronat.

Segon premi:

De Glasgow al Serrallo de Marc Ramírez Albiol.

Tercer premi:

Somnis perduts en les onades de Marta Aymerich Herrería.

Bots i hams (*)

El cel, rogenc, indicava la fi d'un nou dia. Es guardaven lones i xarxes, de tots colors, caixes brutes i olioses s'apilaven una sobre l'altra, acuradament, al compàs dels segons que passaven i marcaven l'inici d'una nova jornada nocturna.

En Magí es disposava a començar la jornada, repetida i rutinària. El soroll començava a minvar al port de Tarragona. Treballadors i mariners reposaven fumant i cridant, esperant l'arribada de bots que els dirigissin a alta mar o un senyal que els indiqués que ja era hora d'anar a reposar. Centenars de passes confluien, en diverses direccions. Algunes esgotades, d'altres preparades, decidides a començar.

En Magí ultimava el bot, petit i robust, escombrava la coberta i revisava els llums immensos. Res no podia fallar un cop endinsats al mar, sinó l'aventura seria un fracàs. Aquella nit en Magí hauria de navegar tot sol, sense ningú.

El motor va encendre's fortament. D'un sotrac, la petita barca es va moure i es va començar a allunyar del moll, una simetria de bots i vaixells en harmonia. L'últim tren en direcció Barcelona partia i ensordia el Serrallo fosc i tènue per uns instants.

L'aire movia records. Era aquella tendra brisa la que feia oblidar tot el que volava dins seu. Eren records freds i, després, càlids. Queien com fulles que es reflectien a les ones. I en Magí es mirava. Els ulls grans, i ara la boca, i ara els braços, i ara espuma, i més espuma. I així no recordava el que deixava al moll, a la platja, a terra: un jardí sec que cruixia quan bufava el vent, una casa buida, plena de records; i tristesa, molta tristesa.

La lluna minvava encongida, il·luminava bots dispersos, com puces que s'escampen, en plena nit. I ara cus la xarxa, i ara renta el bot, i ara lima això, i ara fes allò. Queia una pluja fina, suau, gotes que brillaven sobre bots i hams.

La monotonia era a vegades penetrant. Les gavines ensordien i espessien el que era clar fins aleshores. Però era només allà on trobava tota la seva pau. Ben endins del mar, lluny del jardí trist.

En Magí es disposava a actuar, poruc, nerviós, tremolava dolçament, envaït de nostàlgia i tristesa, vibrant de records. Un pessigolleig li envaïa els capcirons, seguidament les mans, i els braços, el coll, els llavis que volien plorar, els ulls, afonats al passat, lligats a un port vell amb nusos fermes.

Trist, i encara indecís, obrí una capsa petita, plena d'hams i trossets de xarxes. Els tocà, tendrament, i els va notar suaus i flonjos, com els capvespres càlids que observava des d'aquell bot, com la lluna encongida minvant, com les tardes tènues ultimant el vaixell, cosint xarxes, revisant els immensos llums... com quan estava acompanyat.

Recordà una mirada trista, un somriure cansat, cabells canosos... pensaments llunyans. Mai no s'hauria imaginat que les coses canviaven tan de pressa, que tot era tan efímer. Ningú no li va dir que el seu bonic jardí romandria sec i distant, ningú no el va avisar. Ningú no li va dir que les habitacions es buidaven en un moment, es despintaven i quedaven fosques, tristes, plenes d'humitats. Ningú no li va dir que tot podia ser tan trist.

La va tancar, però abans s'acomiadà amb un petit somriure, deslligant els nusos que el mantenien quiet en el passat. S'acostà a proa i va deixar-la anar, suaument; va veure com s'afonava i algunes bombolles brollaven escopides, alguna foto s'escapava, quelcom suau.

I es mirà novament. El seu reflex distorsionat. Els ulls grans, i ara la boca, i ara els braços, i ara espuma, i més espuma...

Després d'aquella jornada, d'aquella nit màgica, acabà cansat, esgotat, sense esma. Tornava a casa, on potser començava a germinar un petit brot, una gota de color, una gota d'esperança. S'acomiadava tristament i un nou flux començava fresc, ruixava fort, ho movia tot. Havia trepitjat terra, les roques del port; i el mar quedava lluny, molt lluny... Ja no eren gavines que volaven, sinó preocupacions: habitacions per omplir d'esperança, metres i metres de jardí per regar d'il·lusions.

Però un fet el tranquil·litzava, el mantenia serè: l'espera dolça del demà, de la pròxima nit.

Noves passes es creuaven, decidides, rectes, pures, fredes com el mar. I una altra nit fresca es presentava. Els núvols es farcién de taronja amb els últims raigs del sol. Fluia una posta preciosa, harmonia entre els colors i les llums de grues, de bots i vaixells.

Per a en Magí aquella nit el mar tornà a parlar, potser curant ferides, amb l'aire salat que l'anestesiava i l'aigua, ja lliure de sal, inundava les seves plantes, anava regant el jardí que agafava color, poder, intensitat. Era aquest vent que obria les seves finestres i, suau, passejava per les habitacions, a poc a poc, lentament.

Així foren nits i nits, dies estesos de felicitat efímera però de reflexió constant. Nits i nits que el mar sanava, al seu pas, al seu ritme. La sal tancava les ferides, coent, però era eficaç. I l'aigua brollava, escopia calma, adob que tenyia les plantes i les flors. Els raigs del sol i la claror de la lluna omplien les habitacions lentament, pintaven les parets i les farcién de vida. I així foren nits i nits, foren passes que es creuaven, decidides, rectes i distants, foren records càlids moguts pel vent. I en Magí mirava el seu reflex a les ones: els ulls grans, i ara la boca, i ara els braços, i ara espuma, i més espuma... Foren nits i nits de patiment, que donaven el seu fruit. Lentament, molt a poc a poc.

I una altra jornada començava. El cel era clar, com dins seu, buit; buit i clar. Mariners se saludaven, confluïen novament. El jardí era ara més tendre. L'hivern havia fugit, com la seva tristesa, potser. I més brots sorgien, amb pressa, teixint de color una casa menys buida.

En Magí ultimava el bot, petit i robust, escombrava la coberta i revisava els llums immensos. Res no podia fallar un cop endinsats al mar, sinó l'aventura seria un fracàs. Aquella nit en Magí hauria de navegar tot sol, sense ningú. Potser era aquella solitud, aquella intensitat, aquella monotonia, la que havia fet brollar unes tiges verdes dins seu, un jardí més tendre, uns brots més tranquils. Era la brisa del mar, un aire intens que movia records. Era aquella monotonia farcida

d'esperança. Era la cura del mar, el seu pensament profund. Eren els bots i els hams.

Pol Guasch i Arcas

(*Primer premi en la modalitat de Batxillerat.

Tecla, la tortuga xafarot (*)

Hola amics!

Em dic Tecla. Sóc una tortuga marina que viu a Tarragona des de fa..., més de 170 anys. Com que no pot ser? No sabeu que les tortugues, tant les que vivim a l'aigua, com les nostres cosines terrestres tenim una llarga vida? Per això diuen que fa més de 80 milions d'anys que existim, perquè tenim molt de temps per a reproduir-nos. Jo sóc ja molt velleta i he tingut molta sort de poder arribar fins als vostres temps i poder explicar-vos la meva vida. Ai, quina vida! Bé, no us l'explicaré tota perquè us cansaria.

He arribat a vella per un munt de casualitats, però us puc assegurar que sempre he viscut a Tarragona. Tinc un amagatall, no us diré on, que ha servit per refugiar-me de tots els impediments que m'heu posat. I dic "m'heu" perquè els únics enemics que tinc heu sigut vosaltres, els humans. Al mar on visc no hi ha cap més depredador de la meva espècie que no sigui l'home. Sort que us n'esteu adonant i es desperta la vostra consciència, perquè si no, us quedaríeu sense cap peix ni espècie marina. L'altre dia, parlant amb una llagosta jove que vaig ajudar a sortir d'una nansa, li explicava els cops que m'he quedat atrapada a les xarxes dels pescadors. Fa uns anys, totes les meves amigues acabaven a les mans d'algun d'ells, els feien fotos i exposaven les nostres closques en algun balcó. Ara ja no passa. Fa poc, la meva amiga Laieta, que viu al Cap de Salou, em va explicar que va ser capturada per un bon home que només arriar la xarxa la va tornar al mar. Jo he tingut sort, perquè la meva mare, que era molt llesta, em va ensenyar a fugir dels embolics de les xarxes. Una altra de les manies que teniu és la de vessar petroli. Sort que tinc un remei: menjar anemones. M'omple la panxa d'aquesta herba i net!, l'endemà com a nova. I l'any passat em vaig enganxar el cap amb un plàstic de llaunes de Coca-Cola. A qui se li acut llençar això al mar? Què hi cap al vostre cap? Però de tot me n'he sortit i per això us puc seguir explicant la meva vida.

Una de les coses que més m'agrada és prendre el sol. Amb la mare ho podíem fer sovint a la platja Llarga, on passàvem els estius, abans que vingués aquesta moda de posar-vos negres i omplíssi les platges de cossos mig nus – no ho entenc, jo no em trec la closca! Però on m'agrada més fer-ho és al Port de Tarragona.

Deia la meva mare que en temps dels romans a les tortugues ja ens agradava estirar-nos a les pedres del port, i ho deia perquè no hi ha res escrit, ja que a l'aigua no podem escriure! En fi, que en temps de l'emperador August ja preniem el sol al port de Tarragona. Explicava la mare que Ferran el Catòlic, el mateix rei que va descobrir Amèrica, és el que va començar a construir a la ciutat un port amb cara i ulls. Però sobretot amb el Decret de Nova Planta, va ser quan les obres es van relançar i van començar a configurar el port tal com el coneixem ara. Encara es recorda l'accent mig andalús, mig basc, del Sr. Apodaca, manant els manobres: “Ponga uzté la piedra aquí”, com a bon militar, era un home molt manaire. Va acabar a Cuba com a virrei. Com que tenia tantes ocupacions el va substituir un altre militar, l'Smith, que va fer construir el barri de la Marina. Sense ell ara no podríeu menjar gelats al Serrallo. I ja ho veieu, entre reis, decrets i militars, es va anar fent el port de Tarragona.

La mare va veure passar pestes, guerres i, fins i tot, uns presos de Cartagena, que patien molta gana i treballaven de sol a sol. Però jo també he vist un munt de canvis. Els pescadors van passar de tenir barques de vela a vaixells de vapor i després de petroli. Un dels moments que m'ho passava millor era quan carregaven el vi. De tant en tant se'ls escapava un rajolí i..., glop que feia! Que bo que era! De Falset o de Gandesa! Pel que paguen ara un munt d'euros, jo de franc me'l bevia! Per sort per a la meva salut es va acabar, els boters cada dia feien millor la seva feina i després va venir el vidre i el cartó. A finals del segle XX van començar a venir uns monstres de ferro plens de matèria per a les químiques, i van fer el port més gran, gairebé arriba a la Pineda! Ara hi ha uns àrabs que es passen tot el dia netejant la seva “barqueta”, la tenen més lluent que la pell d'una orada.

Però m'he acostumat a tot. Jo, al meu cau, i així ningú m'empipa. Veig sortir el sol per Tamarit; veig les gavines –cada dia n'hi ha més- barallar-se per un tros de sardina; veig els enamorats passejant agafats de la maneta, els nens amb bicicleta i els esportistes entrenant per la Sant Silvestre, una cursa que mai em perdo. Per la

Mare de Déu del Carme, les barques es disfressen i fan sonar els xiulets per la Santa Patrona. Veig els pescadors de peix blau omplir les caixes de sardines i d'anxoves que malvenen; veig fer el vermut i després una paella; oloro la sarsuela i sento dringar el morter de la mestressa fent un romesco; veig el Balcó, imponent, Roger de Llúria, lluitador, la Catedral, majestuosa, l'amfiteatre... Tot història. I sento l'*Amparito* per Santa Tecla. Veig els castells com s'enfilen al so de la gralla i dalt de tot l'enxaneta onejant una senyera!

M'agrada viure al port, i hi viuré sempre!

Pau Tardà Boronat

(*) Primer premi en la modalitat d'ESO.

De Glasgow al Serrallo (*)

La roïna de la nit havia humitejat el verdet que perfila les llambordes del carrer Gravina. Havíem sortit ben d'hora, perquè en Sisquet volia veure salpar les barques. En Sisquet és el meu nét, sap? Doncs bé, el fet és que a mi també em feia il·lusió que en Sisquet veiés com els meus antics companys apariaven els estris per fer-se a la mar. Pel carrer no hi havia ni una ànima, però quatre passes més enllà vam trobar l'Amparo de ca la Linda que escombrava la vorera. En Sisquet va insistir que volia ajudar-la, la canalla ja se sap com són. Però en sentir una forta sirena va desistir del seu propòsit. De seguida vam ser davant la llotja. Algunes barques ja havien sortit, però d'altres encara fondejaven. Aleshores, en Sisquet es va posar molt pesat que volia pujar en una barca. En Teixidó, conegut pel seu mal geni com en "Dotze Surades", no el va deixar ni acostar-s'hi. És una mica malcarat. Sort en vam tenir de "Lo Parrundo", que molt amablement el va convidar a pujar a "La Caterina", la seva barca, i li va explicar un bon grapat d'anècdotes, entre d'altres que el nom de Serrallo es creu que ve dels serrals, que era com els pescadors del segle XIX anomenaven les roques que hi havia prop de la costa. Que hi vols fer! -li vaig dir a en Parrundo- avui en dia pugem així. Se'ls ha de consentir tot allò que volen. De tornada cap a casa, casualment, l'església de Sant Pere era oberta. Vam saludar mossèn Ferré i vam encendre un ciri a la Mare de Déu del Carme.

L'avi m'havia despertat ben d'hora. Era un pesat. Volia que de totes, totes anéssim a veure com sortien les barques a la mar i que conegués, segons ell deia, el port pesquer més important de Catalunya. A mi, m'importava un rave veure les barques i conèixer el port, però és que no callava. Feia una setmana que estàvem a Tarragona i cada dia repetia el mateix: - Marxareu a Glasgow i no hauràs vist sortir les barques. Així doncs, que amb un fred que pelava, vam sortir de casa per anar fins al port. Caminàvem apressats i gairebé rellisco. Hi havia una humitat! No havíem fet ni quatre passes que ja estava cansat. No hi havia ni Cristo. Carrer

avall hi havia una iaia que escombrava la vorera. Quina poca feina! Aquella hora s'havia de llevar per escombrar? Vaig pensar que la faria emprenyar. Així doncs, quan vam ser-hi a la vora, vaig voler prendre-li l'escombra, però l'eixordador so d'una botzina em va fer desistir. Què passava? L'avi em va fer córrer. Les barques estaven a punt de sortir. Quan vam arribar al moll, vaig voler pujar dalt d'una barca. Un home molt malcarat, va engegar l'avi. Li va dir que ell no estava per punyetes. En canvi, un senyor molt simpàtic, sí que m'hi va deixar pujar. Em va ensenyar un munt d'estris que segons em va explicar servien per pescar, però no en recordo el nom de cap. Bé, sí, el de la popera, un ham de quatre punxes que s'usava per pescar pops. Sempre m'han agradat els pops. L'última vegada que n'havia vist de vius havia estat al Deep Sea World. El curs passat hi havia anat amb l'escola d'excursió. Després de baixar de la barca vaig pensar que haver matinat potser sí que havia valgut la pena. De tornada cap a casa, l'església era oberta i l'avi hi va voler entrar a posar un ciri a la Mare de Déu del Carme. El mossèn que hi havia allà em va explicar, entre altres coses, que era la patrona protectora dels pescadors i dels mariners.

I tant que me'n recordo d'aquell marrec! Aquell dia m'havia aixecat molt d'hora. Volia escombrar la vorera perquè aquella nit havia roinejat. Més tard, volia anar a mercat; i ja sap vostè que, a mercat, o hi vas a primera hora o ja no cal que hi vagis. Doncs bé, al lluny vaig veure que en Sisco de cal Xaparro s'acostava amb el seu nét, aquell que viu a Anglaterra o a Escòcia, bé, no sé pas on, però a l'estranger. En ser a prop meu, el mocós, ves per on, que començà a estirar-me l'escombra. En Xaparro es pensava que volia ajudar-me, però jo, de seguida vaig intuir que ajudar-me no era pas la voluntat del noi. Sort que va sonar una sirena i el xiquet va arrencar a córrer, sinó potser ens les hauríem tingut.

Estava recolzat sobre el trinet quan vaig veure que arribava en Sisco de cal Xaparro, aquell que feia uns anys havia marxat a viure a "Les Cases Noves". Havia estat un bon pescador en el seu temps, però amb els anys s'havia tornat un torracollons. Anava acompanyat d'un xiquet petit, devia tenir uns 6 o 7 anys. Em sembla que era el seu nét. Era el seu nét, oi? La cosa és que aquell mocós volia que el deixés pujar a la barca. Jo no estava per romanços, així que ràpidament el vaig engegar. He de confessar que en Xaparro mai no m'ha caigut bé.

I tant que me'n recordo! Estàvem a punt de salpar i en Xaparro va arribar amb el seu nét, el fill de la Marina. En Xaparro me l'estimo molt. Havia estat company de fatigues de mon pare i, en més d'una ocasió, l'havia tret d'algun "apuro". Així doncs, que el xiquet volia veure una barca per dins, i tot i que ja era tard no m'hi vaig poder negar. El vaig fer pujar a la barca i li vaig ensenyar gairebé tot: el timó, la ràdio, les xarxes, lesalletes, els volantins, el trencall, la tiravira, el palangre, el salabre, la popera, l'ormeig, el llast,... bé gairebé tot el que duia a la barca. I vés per on que al xiquet el que li va fer més gràcia va ser la popera. Es petava de riure quan li explicava com la fèiem servir. Em va dir que a ell els pops li agradaven molt, que els últims que havia vist havia estat en una excursió que havia fet amb l'escola a no sé quin lloc. La qüestió és que tot plegat em va entretenir massa i aquell dia vaig tenir una mala pesca. Vam sortir massa tard a la mar.

En Sisco amb el seu nét? Mare de Déu, com oblidar-lo aquell trapella! Aquell dia havia matinat perquè a primera hora tenia un funeral. Endreçava la sagristia i vaig sentir unes veus. En sortir vaig veure en Sisco acompanyat d'un xiquet. Després vaig saber que era el fill de la petita d'en Sisco, aquella que viu a Escòcia. Volien visitar l'església i encendre un ciri a la Mare de Déu. Per poc que no em crema l'església sencera. Quin dimoni! Va agafar un grapat de ciris i els va tirar tots per terra. No s'estava quiet ni un minut. En Sisco insistia dient-li que amb un sol ciri ja n'hi havia prou. Que la Mare de Déu ja intercediria per ell i tota la família. Que no calia encendre'n més d'un. Però el xiquet, tossut. Com vaig poder, vaig aconseguir fer-los fora. La veritat és que vaig quedar descansat quan van marxar. Ah! Recordo que vaig explicar-li que la festivitat de la Mare de Déu se celebra el 16 de juliol perquè segons la tradició aquell dia a Cambridge, a Anglaterra, la Mare de Déu se li va aparèixer a sant Simó Stock. Vaig pensar que al marrec li faria gràcia de saber-ho, com que viu al Regne Unit.

En Sisquet va arribar a casa emocionadíssim i em va explicar fil per randa el que havia fet amb mon pare. Que a mig camí havien trobat una senyora escombrant el carrer i que després de sentir una sirena havien marxat corrents a veure les barques. En arribar al moll hi havia un mariner que era un malcarat, però que en canvi, n'hi havia un altre que era molt simpàtic i que li havia ensenyat

una popera per pescar pops. També em va explicar que tornant cap a casa havien visitat l'Església de pescadors de Sant Pere i que havia encès un ciri perquè la Mare de Déu del Carme ens protegís en el viatge de tornada cap a Glasgow. Quan l'Scott, el meu marit, va arribar a casa, en Sisquet va córrer a abraçar-lo i li va dir:
- Great dad, the Serrallo is fantastic!

Marc Ramírez Albiol

(*) Segon premi en la modalitat d'ESO i Batxillerat.

Somnis perduts en les onades (*)

25 d'abril de 2011

A tu, estimat Marc, tu que ets la clau de la meva vida, els meus millors records, tu que portes esperant la meva tornada fa tants anys. Marc, no continuis buscant-me, sóc lluny, massa lluny, tant que ni els millors submarins o investigadors podrien trobar-me. Abans de res Marc, no vull que et facis il·lusions, no puc tornar, no vull. Si ho fes, l'única raó seríeu la meva mare i tu.

Roques, algues, mil i un animals diferents, arbres per tot arreu, cap humà ha estat capaç d' enamorar-me tant com ho has fet tu. Lluny, a moltes milles del que es coneix com a persones, amics i, a vegades, l'amor de la teva vida. Situada entre dues illes petites s'hi troba una petita cala: la meva petita cala. Tot i que jo encara no he descobert el misteri de què tantes llegendes i històries n'han parlat, he pogut veure altres coses i viure altres emocions i experiències. I és que aquella tarda, un 25 d'abril de 2005, després de la nostra discussió i la pèrdua d'en Víctor em vaig dirigir cap a la platja, la nostra platja, recordes? On vam compartir mil petons, somriures, mirades, llàgrimes i estius. En aquell dia la platja estava buida, sola, amb grans onades. Era un dia fred. Tant tu com jo esperàvem la trucada de l'altre però, cap dels dos no era capaç de perdre l'orgull en aquell moment. Jo, desesperada, vaig llençar el mòbil al mar i vaig començar a dir paraules sense sentit a l'aire però de vegades, quan menys t'ho esperes, la vida et té preparat un futur, escollit especialment per a tu i només per a tu. I una gran onada que va passar ràpidament pels meus ulls, va decidir el meu futur... En uns instants vaig tancar els ulls, sense creure que una gran onada acabava de passar per sobre meu. No sé exactament quanta estona havia passat, però lentament vaig començar a obrir els ulls, la llum del sol va enlluernar la meva cara, i ràpidament els vaig tornar a tancar pensant com en tan poc temps podia haver sortit aquell sol amb el fred que feia i els núvols que hi havia. Lentament i parpellejant moltes vegades, els vaig intentar obrir. Impossible, aquesta paraula va envair la meva ment, després de

trobar-me davant del que m'havia trobat. I deus estar pensant que com puc escriure i semblar tan feliç, estant allunyada de tu, com si hagués oblidat tot el que vam passar. Està clar que no ho he oblidat Marc, però els primers dies d'estar en aquesta cala me'ls vaig passar plorant, morta de por, ja que no veia cap forma de sobreviure, cap sortida, cap senyal de vida i cap Marc que em fes companyia i m'animés a seguir sense rendir-me. Així que l'única opció que vaig trobar era no pensar més en tu, i intentar buscar una manera de sobreviure sense tu. La cala és petita, amb límits de terra però no d'aigua, arbres alts que l'envolten, pocs animals i jo. Dies després d'arribar aquí vaig començar a caminar per la cala, és semblant a la nostra platja. En un racó vaig començar a apilar troncs, fulles i pedres, més o menys aquest va ser i és ara el meu refugi que compta amb un de racó plàtans i aglans, el meu aliment de cada dia a part de l'aigua que havia trobat en un llac molt petit, sense peixos. Ara deus pensar, has sobreviscut només amb això tots aquests anys? Doncs sí, no és gens fàcil ho sé, però he de dir-te que em va anar de poc, ja que un dia de molt forta tempesta vaig perdre tots els aglans i gran part dels plàtans. Ara com ara res és fàcil, tot es complica per moments, el meu estat d'ànim és pèssim, la meua salut cada cop empitjora més, ja sigui perquè he agafat una malaltia o perquè la roba que porto és la mateixa de fa 6 anys però, amb forats per tot arreu i mullada. Camino amb dificultats després de la caiguda que vaig tenir agafant plàtans, i amb el tall que tinc a un peu que m'impedeix recolzar-lo del tot, he intentat demanar ajuda a vaixells que he vist passar de lluny. La idea de nedar sense rumb també m'ha passat pel cap, però res, continuo aquí i sembla que sempre serà així. Fa pocs dies una ampolla mig buida va arribar a la riba, immediatament la idea d'escriure't em va passar pel cap, sabent que les possibilitats que arribés a les teves mans era quasi nul·la, però tampoc perdia res, així que vaig agafar una fulla, una pedra negra com el carbó i vaig començar a escriure't tota la meua vida d'aquests 6 anys. Cada dia penso com et va arribar la notícia que havia desaparegut, no sé si m'has buscat o simplement, a hores d'ara, ho has deixat córrer, tampoc val la pena. Ara ja sento que el meu final s'acosta, massa aviat però és el que toca, no ho puc escollir. En realitat si per mi fos, ja no seguiria aquí, m'estalviaria tot el malestar que tinc i deixaria de tenir esperances que, algun dia, algú vindrà a buscar-me, però ja serà massa tard, els dies passen i les meves hores de vida són escasses, disminueixen per moments. Crec que és hora

que vagi acabant, ja que no em queda molta força més per continuar sense deixar de plorar, i la meva fulla arriba al seu final. Sé que és tan dur per mi com per a tu. Tots aquests anys l'un sense l'altre, i després d'haver intentat aguantar per tu, m'he adonat que no puc, així que vull que sàpigues que marxaré pensant en tu, de la mateixa manera que vaig arribar aquí.

Fins aviat Marc, t'estimo i sempre ho faré.

12 de març de 2014

Una carta, la meva cosina que treballa en el manteniment de les platges s'ha trobat una carta en una ampolla en la qual el receptor es diu Marc, i és exactament el que m'ha passat a mi. I aquí la tenia, entre les meves mans, una fulla enroscada amb un tros de corda, impacient per obrir-la, ja que,

segons la meva cosina podia ser seva, encara que fos impossible de creure ella deia que era seva. La començo a llegir, les meves llàgrimes triguen segons a sortir, no puc creure res del que estic llegint, em resulta impossible, no puc parar de llegir, no vull perdrem absolutament res del que m'està parlant, però d'una certa manera la tristesa m'envaeix, tot i saber on es trobava, ella amaga un sentiment, ella sap que no la trobaré. Segons després d'acabar de llegir, em limito a plorar com mai, les meves esperances que fos viva s'han eliminat per complet, ja no hi és, a cap lloc de la terra, ella és a dalt, tant alt que ni estirant la meva mà com mai no podria tocar-la, l'únic que em queda d'ella és aquesta petita carta i tots els records i fotografies que tinc d'ella. I després d'aquests 9 anys per fi, sé que ella està bé, en un lloc per a privilegiats.

Fins aviat Laura.

Marta Aymerich Herreria

(*) Tercer premi en la modalitat d'ESO i Batxillerat.

Altres treballs

Atesa la qualitat dels treballs, i d'acord amb la recomanació del jurat del premi, es publiquen les obres següents, per ordre alfabètic de la inicial del títol:

Després d'una tempesta sempre surt el sol, Distància, El barri de pescadors, El meu pare, Estimada mar, La cabellera de foc, La noia del port de Tarragona, La Sirena d'Or, La tripulació de la clau daurada, Les aventures d'en Miquel, Memòries perdudes, Somni i Un capritx innecessari.

Després d'una tempesta sempre surt el sol

De petita, el meu pare sempre em portava a veure els vaixells nous que atracaven al port i m'explicava mil i una històries des de les de pirates fins a les més amoroses, eren els meus moments preferits, el pare i jo, davant el mar al

nostre lloc, una zona rocosa a prop del far. M'encantava mirar el far a la llum de la lluna, el pare sempre deia que, el far, a la nit, era el guia dels mariners. Gràcies a ell, molts mariners podien arribar al port per reunir-se amb les seves famílies des de feia molts mesos i possiblement anys. Era d'admirar que

una simple torre amb un llum a dalt de tot pogués fer una feina tan important. Per mi, el port, era un lloc especial, diferent de tota la resta, semblava un món a part on només existíem el pare, el mar, el far i jo, era una sensació molt agradable, difícil d'explicar que només saben les persones que ho senten per algun altre lloc d'aquesta petita ciutat, Tarragona. Segons el pare, Tarragona, tenia un encant diferent. Per petita que fos tota ella era bonica, miressis on miressis era tot encant.

Un dia, el pare va arribar a casa i jo, com de costum, el vaig anar a rebre abraçant-lo però ell no tenia la mateixa expressió de sempre, estava cansat i trist. Jo sense pensar-m'ho dues vegades li vaig preguntar què li passava. Sense dir-me res, em va agafar de la mà i se'm va endur cap al port. Em va estranyar moltíssim que hi anéssim tan tard, però el que més em va sobtar era que tot el viatge d'anada el vam passar en silenci. Només notava la mà que m'agafava amb força com si no em volgués deixar anar mai. En arribar es va asseure en una roca i, sense dir res, em va fer un gest perquè em posés a sobre les seves cames i, tot seguit, va començar a parlar. La seva veu no era la de sempre, greu però dolça,

forta però harmoniosa. Sinó que sonava apagada, com si intentés amagar un sentiment que desconeixia d'ell: l'angoixa. Mai oblidaré aquelles paraules que amb màxima delicadesa intentaven explicar a una nena de quinze anys que tot acaba i que la fi del seu pare s'acostava. Era complicat acceptar i assimilar-ho tot. A mesura que parlava jo sentia com tot el meu món i el que tenia al voltant s'ensorrava i no podia evitar que les llàgrimes em caiguessin galtes avall. Em va abraçar amb força i calidesa i, amb un fil de veu, va pronunciar unes paraules que tinc gravades a la ment des d'aquell moment: “Per a mi, el món s'acaba, però, per tu, comença. No tinguis por del que vindrà, gaudeix al màxim el present que, tard o d'hora, serà el passat, un record més d'entre d'altres.” Sense adonar-me de tot el que estava a punt de passar el vaig mirar i li vaig dir que per ell el món no s'acabava que es curaria i aviat podríem tornar a la vida normal amb excursions diàries i tardes amb els avis a la muntanya.

Els darrers tres mesos van ser els pitjors que havia passat mai. No era fàcil veure com un pare va morint lentament a causa d'una malaltia que, en aquell temps, no tenia cura. Per a ell el càncer s'havia convertit en un estil de vida que, per molt que intentis deixar-ho enrere, sempre estava present. Tenia l'esperança que es curaria i tot tornaria a ser com abans però, passats aquells tres mesos, l'esperança anava desapareixent i donant pas a la por que algun dia em despertés i ell ja no fos aquí.

Una tarda, quan tornava cap a casa de l'insti em vaig adonar que la porta de casa estava oberta i, en entrar, em vaig trobar la mare cridant i plorant com una desesperada. El pare no estava. Ella no parava de repetir que no sabia on podia haver anat si amb prou feines podia aixecar-se del llit, i jo, en aquell moment, ho vaig saber, el seu final s'acostava i es volia acomiadar de mi de la millor manera que ell sabia, al nostre lloc. Sense dir res a la mare, vaig llençar les motxilles a terra i vaig començar a córrer en direcció al port. De camí, notava com el cor s'accelerava, les galtes em cremaven i els ulls se m'omplien de llàgrimes. No m'imaginava una vida sense el pare.

Quan vaig arribar, allí estava, esperant-me assegut en una roca amb la mirada perduda en direcció al mar. Sense dir res m'hi vaig acostar i vaig asseure'm al seu costat. Després d'estar uns minuts en silenci contemplant el

mar em va mirar i amb un somriure trist va començar a explicar una història que mai havia sentit. El personatge era un mariner que va haver d'abandonar la seva família perquè l'havien destinat a un viatge de quatre anys a bord d'un submarí. Passat aquell temps, el marit no va tornar i uns mesos més tard la família va rebre la tràgica notícia que l'home havia mort ofegat. La família va quedar destrossada per la pèrdua i quan els van entregar les seves pertinences, la dona va trobar una carta arrugada dirigida a ella pel seu propi marit. Sense pensar-s'ho ni dues vegades la va obrir i la va llegir. En aquella carta el marit li explicava tot el que havia passat durant aquells quatre anys i, conscient que no tornaria a casa, li deia que havia de tirar endavant, per dur que fos. Havia de fer-ho per ell i per tot el que havien passat junts, pels seus fills i per tota la vida que ella tenia al davant. La carta acabava amb un "T'estimo i sempre ho faré sigui on sigui" i, just en aquell moment la dona va prometre que ho faria, que tiraria endavant per ell i pels seus fills.

Quan el pare va acabar d'explicar la història, amb l'expressió seriosa, va mirar a terra i després el cel per mirar com es ponía el sol. Jo, esperant que digués per què m'havia explicat aquella història el vaig mirar incrèdula i, tot seguit, va pronunciar una frase que m'ha acompanyat durant tot aquest temps: "-Ha estat un autèntic plaer tenir-te com a filla i vull que sàpigues que, potser no seré aquí, però sempre estaré amb tu, al teu costat." En aquell moment el vaig abraçar amb totes les meves forces i amb la veu tremolosa i la cara plena de llàgrimes li vaig dir que no volia que marxés, que el necessitava amb mi i, tot seguit, es va aixecar, em va mirar afectuosament i agafant-me de la mà vam anar cap a casa.

D'ençà que no hi ha el pare tot és diferent: la mare, jo, el món, absolutament tot. La mare ha perdut el seu somriure i amb ell, les ganes de fer les coses, el món que abans coneixia com un lloc alegre ple de coses per descobrir i aventures per passar s'ha convertit en un lloc gris, apagat i ple d'injustícies i jo, bé jo... no sóc la que era, ara em passo les hores recordant els vells temps amb el pare al port i altres moments que sense ell mai es tornaran a repetir.

A l'institut tot em va malament, no conec ningú, ja que em vaig canviar d'insti fa prop d'un mes i mig, sóc incapaç de parlar amb algú perquè sento que si dic una sola paraula començaré a plorar sense poder parar i tothom em tindria com

l'estranya que plora i ja és prou complicat aguantar les mirades de llàstima dels professors assabentats de la pèrdua del meu pare que només em faltaria tenir companys que es riuen de mi. Només acabar les classes em dirigeixo al port, al lloc on tenia costum d'anar amb el pare perquè, d'una manera o d'una altra, sento que el pare hi és, amb mi, assegut a la roca mirant el mar de la mateixa manera que el vaig veure per última vegada la nit abans de la seva mort.

De vegades donaria el que fos per tornar en aquella època, on tot era millor i el pare estava amb mi. Quan només feia dos dies que ell ja no hi era, jo feia setze anys. Va ser dur, molt dur. Era complicat despertar-me i sentir com tot el meu món ja no existia, que el dia del meu aniversari el meu pare no hi seria per felicitar-me amb l'esmorzar al llit com tenia costum de fer.

Avui ja fa un any de la mort del pare, sembla mentida que hagi passat un any, sense ell, només amb el record de tots aquells moments que vam passar junts. Passats dos dies jo feia disset anys i, en despertar-me no estava el pare amb la safata, sinó que em vaig trobar la mare amb un sobre a les mans mirant-me fixament als ulls. Es va acostar, em va agafar de les mans i m'hi va posar un sobre. Tot seguit em va fer un petó a la galta, va felicitar-me i em va dir que l'havia guardat tot aquell temps tal com el pare li havia demanat que ho fes. Jo, en aquell instant, em vaig quedar paralitzada i al cap de pocs segons em vaig aixecar, vestir i amb la carta a la mà, vaig córrer cap al port.

En arribar, amb molt de compte, la vaig obrir i la vaig començar a llegir detingudament. En aquella carta, el pare m'explicava tot el que va sentir des del primer cop que em va tenir en braços fins el dia abans de la seva mort. Em deia que gràcies a mi, ell havia estat l'home més feliç del món, però l'últim paràgraf va fer que el meu cor s'encongís i un singlot acompanyat de llàgrimes comencés sense poder parar. Em deia que el mariner de la història de l'últim dia era ell i jo, la dona que rebia la carta, que aquesta carta era la seva forma de dir-me adéu per sempre, que havia de ser forta i tirar endavant, enfrontar-me jo sola a la vida perquè ell ja no hi era i encara que el tinguéssim en forma de record no podia quedar-me encallada en un record sense futur perquè no podia permetre perdre la meua vida, perquè era meua i només meua. Va acabar amb un "T'estimo i sempre ho faré sigui on sigui" tal com acabava la carta del mariner per a la seva dona. La

vaig estrènyer amb força contra el meu pit i, pocs minuts més tard, vaig sentir una veu que em cridava. Em vaig girar de cop i vaig trobar-me en Marc, el noi que m'havia agradat des que tinc memòria. En veurem plorant d'aquella manera va venir corrents, es va asseure al meu costat i em va abraçar. Feia molt bona olor. Primer de tot va felicitar-me, i eixugant-me les llàgrimes que s'escolaven per les meves galtes va començar a dir-me que des del primer moment que jo vaig marxar de l'institut ell m'havia trobat molt a faltar i que es va adonar que sentia alguna cosa molt especial per mi que no havia sentit mai per ningú. Jo li vaig respondre amb un simple "t'estimo" tan sincer que no vaig poder callar-me'l. Sobtat, va somriure i em va fer un petó llarg i tendre que va fer que m'oblidés de tot. Després, donats de la mà, vam passejar una estona pel passeig en silenci, des de la mort del pare no m'havia sentit mai tan a gust amb algú. De sobte, ell va trencar el silenci dient-me que m'havia d'haver sentit molt sola durant tot aquell temps sense ningú amb qui parlar del que pensava i, tot seguit, em va dir que ja no estaria mai més sola que ell no marxaria del meu costat. El vaig mirar amb afecte i li vaig fer un petó, em sentia feliç.

Els dies anaven passant i jo, a poc a poc i amb l'ajuda del Marc, vaig anar recuperant i reconstruint el meu món en un lloc alegre i ple de felicitat.

Passat un any, la meua vida havia fet un gir complet, era feliç amb el Marc, la mare i amb el record inesborrable del pare i, així, és com vaig decidir separar-me de la idea que el pare tornaria, amb una carta, tal com ell es va separar de mi el dia del meu setzè aniversari. La meua carta dirigida cap a ell deia així:

"Estimat pare,

Igual que el mariner es va acomiadar de la seva dona i tu de mi, ara em toca a mi acomiadar-me de tu, perquè tu m'has ensenyat que la vida segueix i que per dur que sigui és així, perquè és la meua vida i sóc jo la que decideix sobre mi i ningú més, només jo.

Aquests darrers anys han estat molt durs però he trobat a una persona que omple el buit que tu em vas deixar i em fa veure la vida plena d'alegries i colors de la mateixa manera que em feies veure-la de petita. Ningú reemplaçarà el teu lloc

perquè tu has estat una persona que ha marcat molt la meva vida però he de fer com la dona del mariner, seguir endavant.

Gràcies a tu, pare, sóc on sóc. Gràcies per tot. T'estimo,

La teva filla que mai t'oblidarà.”

Tot seguit la vaig cargolar, la vaig posar en una ampolla i la vaig llençar al mar.

Estel Rabascall Tarragó

Distància

En John era pescador i l'empresa per la qual treballava li acabava de proposar d'anar a un vaixell d'embarcament durant un temps. Estava encantat amb aquella proposta, ja que el sou era molt elevat, però hi havia una cosa que impedia acceptar-la: la seva parella, la Marie, amb qui ja feia dos anys que estaven junts. Per a en John, ella, era la seva vida sencera, però no obstant això, va apostar per dir que sí a la proposta.

Ell era un noi ros, alt i fort amb uns ulls blaus com el mar. Destacava per la seva alegria i optimisme, encara que també una mica ambiciós i estricte amb ell mateix. Venia de família humil i tots els familiars sempre havien tingut la seva vida dedicada al mar.

La Marie era prima, morena i amb els cabells llargs. Els seus ulls eren foscos i tenia una pell tan blanca com la neu. A vegades la timidesa la dominava, però era una noia molt dolça i simpàtica i, al mateix temps, molt forta, comprensiva i empàtica.

Va arribar el dia de marxar. Els dos estaven molt angoixats, ja que no es veurien en molt de temps. Quan eren dins del cotxe, camí cap al port, hi predominava el silenci i la tristesa. En arribar, en John va prometre trucar-li cada dia, almenys una vegada, i la Marie es va quedar una mica més tranquil·la encara que ella estava molt preocupada perquè sabia que aquesta classe de viatges eren molt perillosos i arriscats. Es van fer un petó, ben fort perquè podria ser l'últim, i en John va embarcar.

Els primers dies van ser molt durs per a tots dos, però la promesa seguia ferma: parlaven cada dia. Però el temps passava i cada segon, cada minut, cada hora i cada dia s'enyoraven més, sobretot la Marie que se sentia molt sola.

Quan ja feia aproximadament quatre mesos que havia marxat, va arribar un dia en què en John va trencar la promesa, però la Marie va fer com si res. Però, això es

va començar a repetir a causa que les coses al mar s'anaven complicant, perquè cada vegada hi havia menys espècies per pescar i això provocava que els pescadors havien d'estar més hores treballant i tenien menys temps lliure. Les trucades s'anaven reduint, i cada vegada més, i en John no tenia tant de temps per parlar amb ella ni tampoc volia preocupar-la explicant-li tot el que estava passant a alta mar.

En canvi, ella tenia tot el temps del món i cada dia en finalitzar la seva jornada laboral anava al port per comprovar si el vaixell d'en John havia amarrat. Com que no era així s'asseia en un banc per sentir l'olor i la brisa del port que tant la reconfortaven.

Quan es van complir els 7 mesos tot va empitjorar perquè els pescadors van haver de travessar una gran tempesta i trucar es va convertir en un fet impossible.

Un any després d'haver salpat la comunicació era inexistent entre ells dos i la Marie no sabia què fer. No sabia el que passava, ni per què en John ni trucava ni agafava les trucades. Cada dia estava més angoixada, més trista i més preocupada. I va arribar el dia en què ella, desesperada, no va suportar estar més pendent d'algú que no li feia cas, cansada de córrer per algú que ni caminaria per ella i es va plantejar que en John devia estar mort. Aquell mateix dia la Marie va tornar al port per a sentir aquella olor i aquella brisa, potser per última vegada.

Ella, evidentment, seguia amb la seva vida normal, sola. Però tot va canviar quan va començar a tenir sentiments per en Walter, el seu company de feina, que sempre l'ajudava en el que fos, que sempre la feia somriure i que, des de feia temps, estava enamorat d'ella fins a les tranques, fet que ella sospitava. En Walter era un home divorciat que havia sigut infidel a la seva exdona, però era molt guapo. Tenia els cabells marró fosc, la pell morena i la seva família sempre havia sigut de classe social alta.

Tant el Walter com la Marie volien refer la seva vida i van decidir tenir una primera cita i des d'aquell dia van començar a sortir junts. Eren molt feliços i la seva vida era perfecta: treballaven i vivien junts, s'estimaven moltíssim i estaven oblidant el passat, que no els havia sigut gaire bo.

Però, com sempre, després de la tempesta va arribar la calma per als pescadors. En John seguia viu! Ell estava amoïnadíssim per la Marie des de feia

temps. L'enyorava molt i l'estimava igual o més que el dia que la va conèixer i per no espantar-la va decidir enviar-li un missatge de text per explicar-li tot el que havia passat.

La Marie el va rebre. Es va quedar atònita. Se sentia molt enfonsada. Pensava que l'amor de la seva vida havia mort i no era així. En aquell moment no sabia ni què fer, ni què dir, ni què pensar, així doncs, va decidir no contestar-li. Per un instant va dubtar del que sentia per en Walter, de si la seva nova vida era tan perfecta i de si era tan feliç com es pensava que era.

Quan va fer tres mesos que sortien junts ell la va convidar a sopar al restaurant preferit de la Marie, situat al passeig del port. La Marie l'estimava molt i pensava explicar-li-ho tot mentre sopaven. Feia molt temps que no s'arreglava i es va posar el seu millor vestit. Estava preciosa, encara que una mica trista, ja que tota l'estona estava pensant en el Jonh. En Walter estava a baix esperant-la i va al·lucinar en veure-la. Dins el cotxe ell va notar que la Marie estava trista, estranya, però va fer com si res.

Quan ja eren al restaurant, en Walter va anar al bany i just en aquell moment va sonar el seu telèfon, que s'havia deixat damunt la taula. Qui li trucava era una noia, la Charlotte, que segurament era més que una amiga. Tot i així, la Marie estava tan preocupada per en John que ni se'n va adonar.

En tornar cap a la taula, va notar que la Marie seguia preocupada, llavors en Walter va veure la trucada i ho va comprendre tot.

Es pensava que la Marie sabia el que hi havia entre ell i la Charlotte i va decidir confessar-li. En assabentar-se que el Walter tenia una relació amb una altra noia, la Marie va marxar plorant cap a casa.

En arribar a casa, va posar totes les coses d'en Walter dins d'unes maletes i les va deixar fora. Quan va acabar, se sentia confusa, molt cansada i va caure rodona al llit.

En despertar, va sentir el soroll de la torradora. Va aixecar-se, pensant que era en Walter, però era en John! Aquells cabells color or, no els hauria confós mai. En John havia tornat! Des d'aquell moment no va dubtar ni un segon qui

era veritablement l'amor de la seva vida i es van fer un petó, el petó més fort que s'havien fet mai.

Anna Vadillo Grados

El barri de pescadors

Fa molts anys, més o menys sobre l'any 1956, una família formada per un matrimoni i el seu fill que vivien a Madrid, cansats de la seva vida urbana, van viatjar fins a Tarragona, animats per un bon amic que els n'havia parlat meravelles sobre aquesta, després d'haver estat vivint durant un temps allà. Encara no tenien molt clar el lloc on volien establir la seva residència. Només estaven convençuts que seria en algun lloc on poguessin viure tranquils, allunyats de sorolls, pol·lució i poder estar en contacte amb la natura. Després d'unes quantes hores de viatge van arribar a la desitjada ciutat. En baixar del cotxe i donar una primera ullada, es van trobar amb tal paisatge que es van quedar fascinats de la capital mediterrània, amb muntanyes, mar i una temperatura suau. Fins i tot els semblava que podien respirar millor i tot. Per les seves mirades estava clar que no els calia haver de decidir entre tots tres si es volien quedar a viure en aquell meravellós lloc.

Van anar a viure a un barri pesquer (el Serrallo) a prop del port de Tarragona, ja que a en Ramon, el pare de la família, li agradava molt la pesca. Ell era un home d'uns trenta anys, bastant alt i corpulent, de cabell fosc i sobretot molt afectuós i alegre amb tothom. La Berta, la seva dona, era una mica més jove que el seu marit, molt prima, rossa i que desprenia molta dolçor. El seu fill, en Toni, tenia nou anys, era una mica baixet, molt atrevit i valent.

Tothom els coneixia com una família molt alegre, però que desitjava més una vida de poble i més tranquil·la que no pas la de la ciutat. Molts dies, quan en Toni tenia temps lliure després de sortir de l'escola, acostumava a sortir amb el pare a pescar en una barca petita que en Ramon havia comprat amb els diners que havia guanyat de vendre la casa de Madrid, perquè a tots dos els encantava sortir junts i sobretot si es tractava d'anar a pescar.

El barri no era gaire gran, però tenia diverses cases ben boniques, amb balcons plens de flors de colors molt vius. La gent del barri era molt amable i acollidora, es portaven bé amb tothom. Els van fer sentir com a veïns des del primer dia i

sempre que podien ajudaven els altres, fins i tot regalant als veïns menys afortunats canyes de pescar o peixos que havien pescat.

En Ramon no és que tingués gaire experiència pescant, però la seva il·lusió i ganes per aprendre tot allò que li agradava feia que les coses que desenvolupava semblessin molt més fàcils del que veritablement eren i per això va ensenyar a en Toni com havia de pescar, on, quins tipus de peixos hi havia, amb quin material s'havia de pescar... I van passar uns quants anys així, amb la Berta a casa cuinant els peixos que havien estat pescant i fent totes les feines de casa. A part de confeccionar les xarxes que utilitzaven per pescar el seu home i el seu fill. Per poder fer-les la van ajudar les veïnes del barri que li van ensenyar tots els passos i la Berta va aprendre-ho fàcilment, ja que a Madrid era modista. Allà no hi havia cap soroll que els molestés. Tenia el so relaxant de les ones de la mar i tot semblava més fàcil. Per aquesta raó els donava igual quina fos la mida de la casa així com les seves comoditats. Només volien tranquil·litat per poder viure la seva vida com ells volien.

Van anar passant els anys i en Toni es va convertir en un jove fort i molt treballador que era conscient que el seu pare s'estava fent gran i cada cop li era més difícil poder realitzar les tasques tan dures i tan necessàries per poder ser un bon pescador. Així va anar assumint cada cop més responsabilitats. Més tard, van arribar temps difícils quan va començar a escassejar la pesca i els ingressos a casa amb prou feines els permetien poder alimentar-se. Per aquesta raó, aquell dia, tot i que havien anunciat una important tempesta i van aconsellar que cap barca sortís a la mar, en Toni estava decidit i es va aventurar esperant que no li passés res dolent perquè no volia que els seus pares passessin mai gana.

Així que desobeint els consells i mentint al seu pare perquè no s'ho impedís, va agafar la barca i va sortir abans de l'alba, aprofitant que els altres dormien.

Quan es trobava en alta mar, les onades havien estat creixent de tal forma que gairebé no podia controlar la direcció del vaixell. Es va adonar que era molt perillós continuar allà i per això va decidir tornar a casa.

Però llavors ja era massa tard, una onada enorme va fer que la barca bolqués i que en Toni caigués a l'aigua. Quan el pare es va despertar més tard, es va dirigir cap a l'habitació del seu fill perquè es llevés, i va descobrir que no hi era. Va anar

corrents a mirar per tota la casa i després per tot el barri i no hi va haver resultats. No sabia on era en Toni, ni sabia on buscar-lo. Quan va arribar a casa ho va dir a la Berta i aquesta va començar a plorar, perquè de cop li va venir un mal pressentiment. El seu cor li deia que al seu fill li havia passat alguna cosa terrible. En veure la seva cara, en Ramon es va dirigir molt angoixat cap al port, i va comprovar que la seva barca no hi era. No volia ni imaginar-se que en Toni l'hagués desobeït. Desesperat va anar a cridar a la policia perquè hi anés i fes una recerca a la mar. Els veïns en assabentar-se de la tragèdia es van bolcar en la recerca conjuntament amb la policia. Tots van començar a buscar-lo per tot arreu però després de dies de recerca i investigació l'únic que van trobar va ser la seva barca, però ni rastre d'ell. Va ser una notícia espantosa per a tothom, ja que era una gent molt apreciada al barri.

Des d'aquell dia en Ramon es va tornar un home solitari i va deixar de ser alegre i afectuós i evitava parlar amb tothom. Per la seva part, la Berta es va quedar sense aquell bonic somriure que sempre portava per on passava. L'únic que els animava era l'esperança de què encara estigués viu i pensar que si havia mort, almenys ho havia fet en una cosa que li agradava i no pas patint. De vegades, en Ramon fruit de la seva imaginació li semblava com si veiés que en l'horitzó de la mar el seu fill que tornava amb la barca en què tots dos havien estat pescant junts durant tants anys.

Sobre l'any 1980 en Ramon es va assabentar que estaven traslladant un far anomenat de la Banya, del Delta de l'Ebre al port de Tarragona, perquè ja no s'utilitzava allà i, per tant, el van portar a Tarragona. També es va assabentar que estaven buscant un treballador que se n'encarregués d'ell i en Ramon amb tot el que havia patit ja volia fer alguna cosa per poder ajudar els altres i va decidir amb la Berta que ell s'encarregaria del far. Quan va anar a preguntar per la plaça del far es va quedar sorprès davant d'aquell far metàl·lic subjecte a una plataforma gegant de ferro amb un petit edifici (que més tard acabaria sent un restaurant) i una gran torre. Aquest semblava un gegant de ferro!

Va entrar al far i ho va preguntar. Hi havia un home sobre una cadira escrivint els diferents noms de les persones que també venien per la feina. Després de dies de selecció, van escollir el Ramon com el nou faroner del far de la Banya!

Va estar treballant durant anys al far fins que les màquines van substituir les persones, però en Ramon ja es podia sentir tranquil perquè havia ajudat moltes persones i quan va morir de vell tothom el recordava com l'home que havia ajudat a evitar possibles naufragis i que encara que hagués perdut un fill va tornar a ser generós amb tothom. A la Berta la recordarien com una dona que ho feia tot més fàcil i que encara que la vida havia estat cruel amb ella no deixava mai de perdre l'esperança.

Pol Jiménez López

El meu pare

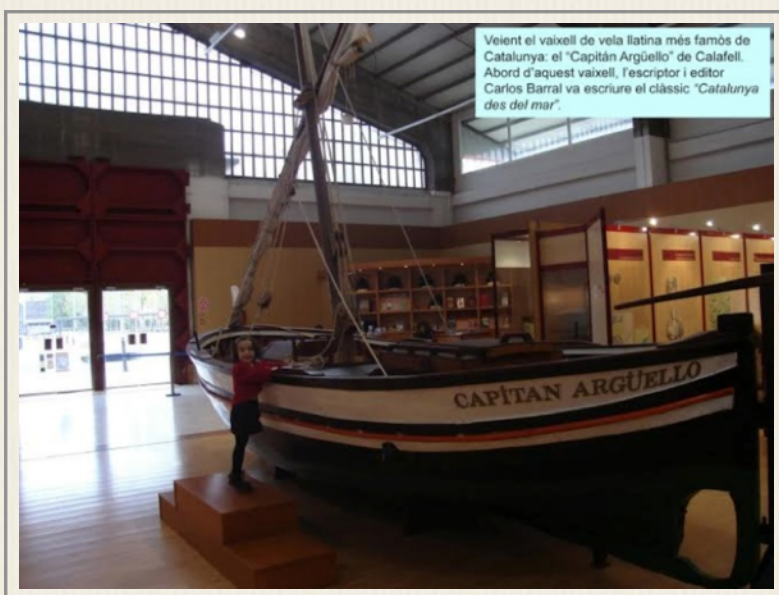
Sóc la Sofia i tinc 82 anys. Encara em queden forces per recordar una part de la meva vida que em va marcar molt. Això va succeir quan tenia vuit anys en una de les ciutats més boniques i mediterrànies que hi ha. Espero que em permeteu fer-hi una petita descripció de Tarragona. Tarragona és una gran ciutat amb molta cultura. I és que no només trobem art romà; també boscos, platges, muntanya...I el més important: el mar. No només per les platges lligades als cremats i bronzejats turistes, sinó pel mar en el seu estat de calma i tranquil·litat, on l'aigua reflectida pels llargs i lluminosos raigs de sol es fonen amb l'aigua proporcionant una gran lluminositat per tot tipus d'espècies marines i una gran visibilitat del fons.

Durant la meva infància, el meu pare hi havia treballat a moltes fàbriques industrials, que no eren molt properes a la costa. El seu pare abans que ell havia estat pescador, com tots els homes de la seva família, i pel meu pare, això era un gran somni. Uns anys més tard va conèixer a la meva mare, la Laura, amb la qual es va casar. Ella era una dona de la qual per desgràcia no tinc un clar record. Era molt maca i la pobra sempre patia quan el meu pare i jo anàvem amb la barca a pescar. Era la persona més treballadora que coneixia: si no estava comprant, estava fent el menjar... I al meu pare i a mi ens estimava més que a ningú. El meu pare va deixar la fàbrica i va decidir anar a viure a la millor ciutat del món: Tarragona, el dia dos de juny del 1932, a on jo vaig néixer. Vaig viure a un barri marítim anomenat Serrallo, situat al costat del port, o sigui del mar, i el meu pare va agafar l'ofici de pescador.

Encara em puc recordar d'un dels millors anys de tota la meva vida. Era l'any 1936 i la Guerra Civil espanyola acabava de començar. Jo tenia quatre anys. Amb aquesta edat vaig començar l'escola a les Carmelites del Mar. Hi anava cada dia, inclosos els dissabtes. Cada diumenge, la mare em llevava d'hora i em vestia, mentre el meu pare encara dormia. Després anàvem les dues a fer la compra de

tota la setmana. Quan arribàvem, aixecava al meu pare del llit i anàvem tots a esmorzar al bar de sota de casa. La mare prenia un tallat i jo una magdalena de xocolata; sempre me'n recordaré que el meu pare prenia una arengada. A mi m'agradava molt i normalment me'n donava un tros. Estava molt salada, però era suau i molt bona. Quan acabàvem, la mare pujava a casa a fer el dinar i jo anava amb el meu pare al moll a pescar. L'aigua estava cristal·lina i feia brillar als petits peixos de colors. Se sentien els vaixells de pesca arribar al moll carregats de sardines, i es podien veure als pescadors fumant i prenent-se l'esmorzar dintre del vaixell. En aquella època pescàvem molt, agafàvem sípies, seitons, sardines, llobarros, orades... Després ens preniem un entrepà que la mare ens havia preparat. A la tarda arribàvem amb la galleda plena de diferents peixos. Per sopar, fèiem una gran menjada.

Després d'un parell d'anys, quan jo en tenia sis, a la guerra ja no li quedava gaire, per sort. Aquí a Tarragona no van bombardejar molt. Nosaltres no pertanyíem a cap bàndol: no érem ni franquistes ni de la resistència: érem persones normals i fèiem la nostra vida. Abans he dit que el millor any de la meua vida era als quatre anys. Als meus cinc, el 1937, les coses es van espatllar molt. Vam començar a passar molta gana... Si no hagués sigut pel meu pare que era pescador, per la quantitat de peixos que portava i el mar de Tarragona, jo que de normal no menjava gaire, podria haver agafat una greu malaltia per falta d'aliment.

Aquest mateix any, el meu pare va decidir construir un petit vaixell. Primer vam anar a comprar els materials necessaris: fustes, pintures, vernís... Uns dies més tard el meu pare va començar a construir-la i jo el vaig ajudar molt. També un gran amic del meu pare ens hi va ajudar. Era molt fort i si no hagués sigut per ell, no ens hi hauríem sortit. Es deia Lluç i tenia

un fill de la meua edat que es deia Sergi. Era molt maco i amable amb mi i amb la mare. Ens van ajudar molt en aquells anys de gana i guerra, i va posar diners per

fer una barca amb el meu pare, ja que ell alguns dies l'agafaria per pescar. Durant cinc mesos, tots els diumenges vam construir una bonica barca. Era d'un color blau clar del cel i la veritat era que jo creia que seria més gran, però em va sorprendre que fos tan petita. Després de fer-la el meu pare hi va pujar. Les fustes van cruixir, però res més va passar. Una vegada ell havia pujat, en Lluç em va agafar i em va posar a la barca, la qual va bolcar i va fer que el meu pare i jo arribéssim xops a casa; tots vam riure aquell dia: en Lluç, el Sergi, el pare, jo, i fins i tot la mare. A partir d'aquell moment en Lluç i en Sergi, van passar a ser com de la família.

L'any següent, la meua mare es va quedar embarassada. Aquell any vam anar al seu poble per Nadal a visitar els seus pares, o sigui els meus avis, i els meus tiets i cosins. M'ho vaig passar molt bé. Unes setmanes més tard vam marxar del poble i poc després d'arribar, la meua mare es va posar de part, però no tot va sortir bé. Va morir per dificultats al part del nen: l'únic que va sobreviure va ser en Martí, el meu germà petit. A partir d'aquell dia tot va ser diferent, des de ben petita, vaig haver de cuidar del meu germà, mentre el meu pare i en Lluç eren pescant amb la barca. Així va ser fins que vaig tindre quinze anys. El meu pare, en morir la mare, estava sempre trist i jo li deia que es casés de nou, però ell no volia. Ja ningú se'n recordava de la meua mare, semblava com si no hagués deixat cap mena de rastre en aquest món, però només en va deixar un: quan va morir ella, el meu pare li va ficar de nom a la barca "Laura". En aquest temps, jo sortia molt amb el Sergi, i ens havíem fet més que amics.

Un dia de tempesta, el meu pare i en Lluç van anar a pescar. Jo els vaig dir que no, però no em van fer cas. El meu pare em va dir que no em preocupés, que tornarien abans del migdia, però no va ser així. Jo estava a casa amb en Martí i en Sergi, i la tempesta semblava anar cada vegada a més. Finalment, en Sergi va decidir anar-los a buscar al port. Ells no tornaven i ell em va trucar des d'una cabina de telèfon. Vaig deixar el Martí a casa de la veïna i vaig córrer fins al moll. No portava paraigües i em vaig mullar sencera. Quan vaig arribar al moll el Sergi estava dret justament al lloc on el meu pare parava la barca cada dia: estava mirant el mar. Jo m'esperava el pitjor. El vaig cridar i es va girar. Em vaig apropar

a ell i va arribar un dels moments que mai oblidaré. Ell em va dir que no amb el cap, i jo vaig començar a plorar com una boja i ell em va fer una abraçada.

Uns anys després, vaig anar a viure amb la meva tieta a Burgos. Quan vaig fer els divuit me'n vaig anar a Barcelona a estudiar dret, i allí vaig trobar-me novament amb el Sergi, amb qui em vaig casar. Vam ser molt feliços i vaig tindre cinc fills: la Mònica, en Jaume, la Laura, el Lluç i en Martí. El meu pare i en Lluç havien desaparegut al mar, mai els van trobar. Uns deien que uns homes els havien atracat i matat. Uns altres que el mar se'ls havia empassat a causa de la tempesta.

Encara que jo crec que el meu pare el que volia era tornar amb la mare.

[Inés Fernández Salazar](#)

Estimada mar ...

Tot ha canviat, oi bonica? Som ben diferents, tu tan gran i plena de secrets, i jo tan petita i simple. Jo només sóc una vella dona de 60 anys, tarragonina de tota la vida. Una noia catalana, amb una vida viscuda plena d'aventures i d'històries per explicar. N'hem viscut molts, de moments juntes. M'has vist créixer des que tenia un o dos anys, que els meus pares em portaven a

passejar amunt i avall pel port, fins a arribar a la llotja. M'has vist amb el meu vestit blanc de comunió, a l'església de Sant Pere, a prop teu. M'has vist feliç, amb els meus amics, enmig de rialles i somriures. Has vist esforçar-me, com a cada bicicletada, quan passava per davant teu i et veia tan calmada i serena. M'has vist amb el cor estellat, a causa dels petits desamors que vaig viure. O, te'n recordes, de les tardes a l'espigó, hi anava sola cada vegada que necessitava descansar una mica de tot, agafar aire i seguir endavant. Com et deia, mil històries compartim, mar estimada. Tu m'has vist de moltes maneres, i jo a tu també.

Però hi ha una història que no saps de mi, i és per què vaig tornar aquí, a Tarragona, quan ja era una dona gran. D'això ja farà uns vint-i-cinc anys, quan era una adulta. Vaig marxar de Tarragona amb trenta anys, perquè estava encuriosida per la resta de països i continents, i vaig viatjar molt, vaig aprendre coses que ningú m'havia ensenyat i vaig veure llocs meravellosos. Vaig estar a ciutats gegants, plenes de gratacels, i també vaig visitar petits poblets a pics d'altres muntanyes. Tot era ben diferent d'aquí, la tranquil·la i petita Tarragona. En tot el temps que vaig estar lluny de tu, vaig conèixer el meu estimat. Es deia Peter, i era de Washington. Tenia tres anys més que jo, però era la persona més carinyosa que

mai he conegut. Me l'estimava com a ningú, i mai l'oblidaré. Vaig començar a fer la meva vida amb ell, tan lluny de tu bonica. M'hi vaig casar només tres anys després, i vam comprar una caseta als afores d'aquella gran ciutat. A poc a poc em vaig anar acostumant a aquella vida, oblidant la que tenia aquí, tan pacífica i normal. Allí les coses eren ben diferent. No hi ha platja, a tot estirar anàvem a un riu anomenat Potomac, però no era res de l'altre món.

No hi havia passejades amunt i avall de la Rambla, asseure's a un banc i menjar pipes mentre xerres amb els amics. Ben al contrari, hi havia molta gent, tot costava més d'aconseguir i quan anaves pel carrer no coneixies a ningú. Però m'hi vaig acostumar i em va acabar agradant. Hi vaig fer amics i vaig començar una vida amb el meu amor, el Peter.

Un dia, vaig saber que estava embarassada d'una nena, la meva petita Mar. No m'ho podia creure, em feia tanta il·lusió! Tots els nostres coneguts se'n van alegrar moltíssim i tot va anar com la seda. Quan va néixer, em sentia la persona més afortunada del món. Era la meva filla, la meva petita, i sentia que me l'estimaria fins a la fi dels meus dies. Tota la meva família de Tarragona va venir a veure-la, i em sentia una mica més a prop de tu, bonica. Vaig jurar-me a mi mateixa que portaria a la petita Mar a Tarragona, per què et conegués.

Però els problemes arribaven quan pensava que les coses estaven anant massa bé. En Peter va patir una malaltia molt greu, i no se'n va poder sortir. De sobte, el món em queia a sobre. Em sentia sola, i ningú m'entenia. No estava a la meva ciutat natal, no tenia a en Peter, i sentia que tot s'havia acabat. Vaig estar així molt de temps, i se'm va fer molt dur. Vaig buscar-me una feina: cambrera a un bar. Però res em feia somriure, només la meva petita Mar. Era l'únic que em feia mirar cap endavant, i pensar en un futur millor.

Un dia vaig dir prou, necessitava veure't, bonica. Necessitava tornar a casa, a la meva estimada Tarragona, i anar reconstruint a poc a poc la meva vida amb la Mar. Dit i fet, vaig comprar el bitllet de tornada. Un mes després, em trobava a l'avió, amb la meva petitona. Aterrava a Reus, ben a prop de casa. De fet, ja no era tan petita la meva Mar. Ja tenia tres anyets, i estava preciosa. Tenia ganes d'arribar a Tarragona, mostrar-li a la Mar el port pesquer, totes les platges i cales.

La bonica part alta li encantaria. Després d'arribar a Reus vam agafar un taxi de camí a casa dels meus pares. La casa on jo havia crescut. Viuríem allà fins que aconseguís una feina i pogués pagar un lloguer d'una petita casa.

Sé que va passar bastant de temps fins que ens vam acostumar, però a poc a poc la vida em va tornar a somriure, i sentia que les coses anaven millorant. Em sentia bé, la veritat. Abans d'anar-me'n de Tarragona, treballava a un hotel al Serrallo, el barri dels pescadors. M'agradava molt aquella feina, i vaig anar a veure el meu cap, que l'apreciava molt. Es va alegrar moltíssim de conèixer a la Mar i em va dir que volia que tornés a treballar per a ell, i vaig acceptar. Vaig trobar un petit pis molt a prop de l'hotel, també al Serrallo. Tot recordava la meva infantesa. Ens vam instal·lar i a la Mar li agradava molt veure't des del nostre balcó. Ens quedàvem juntes fins que es feia de nit, pensant i observant.

La Mar es va anar fent gran i va començar a anar a escola. Era feliç, tot i que trobava molt a faltar al seu pare. Va ser l'amor de la meva vida, i mai ningú l'ha substituït. Sentia que el meu lloc era allà, a Tarragona. Moltes tardes, m'emportava la Mar a passejar pel port, tal com ho feia jo de petita. Veia que li encantava mirar-te, veure com les teves onades anaven a parar a la fina sorra de les platges, i com els petits velers estaven damunt les teves aigües. Li deu haver vingut de família aquest amor incondicional pel mar. Em sentia com a casa, i vaig començar a reprendre les meves antigues amistats, i vaig fer amics nous.

I aquí estic, molts anys després. Ara només sóc una velleta a qui li agrada venir i mirar el mar. Potser em prenen per boja, però la veritat, m'és igual. Em calmes i em fas feliç, estimada mar. Ara les nostres vides s'han tornat a ajuntar, i puc venir a parlar amb tu, a admirar-te, i a recordar els vells temps. Vaig estar molt de temps separada de tu i de la teva calma. Però ara que ja m'he jubilat, podem passar infinitat de moments juntes. Et volia donar les gràcies per estar aquí sempre, perquè sé que quan em passa alguna cosa, estaràs aquí, per mi. Encara que la gent pensi que això és una mica de bojós, jo et valoro i a tot el que fas pels altres. Hi ha gent que només et maltracta, i que s'aprofita de tu tot el que pot i més. Sé que encara queden molts moments per a viure aquí, amb la meva filla. Sé que ella també t'estima i li agrada venir sola a veure't. Doncs bé, aquí tens a una persona

que t'estima, i que li agrada molt viure en aquesta petita i acollidora ciutat, l'encantadora Tarragona.

Plena de petits racons misteriosos i de carrerons amb màgia. Per tots aquells moments viscuts aquí, a prop de la llotja. A les passejades pel port, amb els teus grans magatzems. A les tardes patinant per l'espigó, fins a arribar al far. Perquè Tarragona és especial, i té alguna cosa que ningú més té. Em sento orgullosa de dir-te, bonica mar, que em sento tarragonina.

Sara Cortés Ràfols

La cabellera de foc

El cabell, roig com el foc i ondulat, em colpejava la cara a causa del vent. Amb la mà esquerra me'l vaig apartar fent que llisqués i s'ajustés perfectament a la meva esquena. Vaig mirar l'hora per onzè cop, impacient, com tots els altres cops. El vaixell venia amb retard, i de quina manera, doncs feia més d'una hora que ja hauria d'haver arribat a port. Vaig buscar desesperadament algú i em vaig apropar a un home baixet, gras, calb i amb unes ulleres molt particulars de pasta verda molt gruixudes. Em dirigia cap a ell decidida, fent que els meus talons ressonessin i el meu vestit vermell i ajustat es mogué a causa del vent.

L'home, en sentir el soroll dels meus talons va aixecar el cap, deixant veure aquelles exagerades ulleres de pasta verda que es col·locava amb el dit índex mentre la seva mà tremolava.

Perdoni, vostè sap res del vaixell que va a França? -Vaig preguntar amb accent francès.

Sí senyora. Aquell vaixell ve amb una hora de retard -Va excusar-se l'home-. Sentim el que ha passat, però ha estat d'imprevist.

Vaig assentir i li vaig agrair a l'home l'explicació. Estava clar que no arribaria a Marsella a temps per passar el Nadal amb la família. Vaig treure el mòbil i vaig fer lliscar el dit a la llista de contactes, tot buscant la paraula "mère".

Un, dos i fins i tot tres cops va comunicar abans que una dona francesa agafés el telèfon.

Allô, mère?

Aleccia! C'est toi?

Oui, c'est moi, je ne sais pas si je vais arriver à temps!

Oh la là! Mais la famille est déjà là!

Au revoir. Je t'aime!

I sense esperar resposta, vaig penjar. A l'horitzó veia el vaixell que em portaria a la meva ciutat.

Tot i que d'origen francès, tenia part de la família a Catalunya, així que quan vaig tenir suficient edat, vaig decidir anar a viure a Tarragona per centrar-me en els estudis i perfeccionar el meu català, cosa que ara com ara agraeixo.

Si us plau, els passatgers amb destinació a Marsella, França, vagin pujant. Sentim el retard, gràcies per la seva espera.

En escoltar aquelles paraules màgiques de l'altaveu, un somriure em va envair la cara de felicitat. Al posar un peu al vaixell vaig sentir, però, que alguna cosa no anava bé. Vaig donar una ullada per sobre i vaig veure una dona amb el cabell llis i ros. La tapava una gran americana, unes ulleres de sol grans i negres i un barret fúcsia. No era pel seu aspecte que em va cridar l'atenció, va ser perquè tenia un aire misteriós. Vaig passar davant seu mirant-la de reüll, però va girar la cara justament en aquell moment.

Un cop les maletes estaven al seu lloc, vaig decidir buscar aquella dona misteriosa que no em podia treure del cap. En primer lloc, vaig buscar-la al menjador del vaixell. Hi vaig entrar, però allà només hi havia gent de la tercera edat jugant al Bingo, així que em vaig anar colant a les habitacions compartides i individuals dels passatgers fins que em va venir al cap... i vaig córrer cap a l'entrada del vaixell.

Magnífic, l'únic que em faltava! –vaig dir-me a mi mateixa.

I allà estava. M'hi vaig apropar silenciosament per poder-la observar millor.

El seu aspecte era imponent. La comissura dels seus llavis vermells era recta, llisa. La seva cara, blanca i prima, estava mig tapada per aquelles grans ulleres de sol atorgant-li un aire imponent. Ara no portava cap barret fúcsia cridaner i l'aire li gronxava la seva impressionant cabellera de foc.

Busques alguna cosa?

Aquella veu havia sortit d'aquells llavis rectes sense expressió de sorpresa, ni de por, ni d'alegria...

No, és que he perdut...

El meu germà –vam dir ambdues alhora. Com podia ella endevinar-me l'excusa?

Em vaig quedar parada en escoltar-la. Vaig obrir la boca per parlar però se'm va avançar.

Sorpresa? –va dir somrient irònicament.

No hauria d'estar-ne? –vaig preguntar nerviosa tot mirant aquells llavis paorosos.

Alèxia, saps tan poques coses... Ets una adolescent més. Creus que ho saps tot i no saps res. Encara no em reconeixes?

Vaig estar atenta a les seves últimes paraules, però res, no hi havia manera de recordar.

Encara no? Bé, et refrescaré la memòria.

Es va treure aquelles enormes ulleres de sol i per fi vaig poder reconèixer aquella cara.

Tu! –vaig exclamar amb ràbia i desesperació alhora.

Ara? Bé Àlex, sí, sóc jo. Segons tu, la cruel assassina...

És que ets una assassina!

Mentida! Saps que el que vaig fer era el millor per tots.

Assassinar el meu avi era el millor que podies fer?

Estava patint... Ho creguis o no, m'ho va demanar ell, per això es va acomiadar el dia abans. Jo vaig fer el que ell em va indicar. A mi tampoc em fa il·lusió emportar-me vides, saps?

I doncs, per què treballes d'això? Si tant de mal et fa, per què no ho deixes?

No és una feina que es pugui escollir –va dir retocant-se els cabells–, és la feina que et toca. Ser “La Mort” no és agradable per a mi. Però bé, aquest és el meu càstig.

Vaig repenjar-me a la barana on estava La Mort mirant el mar i impotent vaig creuar els braços.

I bé, per què has adoptat aquesta forma? Què hi fas aquí?

He adoptat aquesta forma com vaig adoptar la forma de metge amb el teu avi –vaig serrar les dents en escoltar allò–. Vinc a emportar-me unes quantes vides.

I ho dius així, tan tranquil ·la?

Jo no tinc la culpa de ser la Mort, la temuda Mort. Tothom m’odia, en canvi tothom estima la Vida. Cadascuna ha tingut el seu càstig, o bé el seu premi.

I a qui assassinaràs aquest cop?

Em va mirar per sobre les ulleres amb tristesa i va tornar a mirar el mar. El cor em batejava fort mentre llàgrimes de plata em lliscaven cara avall.

Tots els que esteu en aquest vaixell morireu.

La seva blanca mà em va acariciar el cabell, cosa que em va relaxar.

Si moro, digues a la meva família que l’estimo.

I el meu cos va caure rodolant a l’aigua, sense poder-hi fer res. I allà va flotar, fent que el meu cabell abans perfectament ondulat, ara surés tot recaragolat. I com m’havia dit ella, *la meva vida anés rodolant a les seves mans*.

Sabina Francés Ibáñez

La noia del port de Tarragona

—“Arribes tard, com sempre!”.

Aquestes són les afectuoses paraules amb les quals em va rebre el meu cosí Edgar. Anàvem a passar el millor cap de setmana de la nostra vida. Els nostres pares se n’anaven amb els nostres germans petits i, per primera vegada, ens quedàvem sols a casa del meu cosí. Ell tenia raó, arribava tard, però jo no tinc la culpa què la meva mare es posés a fer les maletes a l’últim moment. Teníem diners per sopar i anar al cine, però nosaltres teníem altres plans. Quan ens vam quedar sols, vam trucar a dos amics amb els quals havíem quedat per sortir aquella nit i vam decidir anar-nos-en a sopar els quatre junts.

El meu cosí viu a Tarragona, per això ens vam quedar casa seva. El que els quatre havíem planejat era, després de sopar, anar-nos-en pels pubs del port de Tarragona, a sobre, el meu cosí feia dos mesos que sortia amb una nena del seu institut, la Carla, que aquella nit també vindria al port amb dues amigues. Tot pintava bé, però jo no m’imaginava que seria increïble.

Vam arribar al port, i ja hi havia la Carla amb les seves amigues i en aquest moment... la vaig veure. Tenia el cabell castany i llarg, un somriure com el dels anuncis i els ulls més blaus i bonics que havia vist mai. Em devia quedar cara de babau, perquè tots se’m van quedar mirant i rient-se, i ella em va dir: “Hola, em dic Karol”; jo només vaig contestar: “Jo Nano”. Quina vergonya! Semblava un indi, però no podia parlar; ella parlava un espanyol perfecte, però tenia un accent d’algun lloc que jo no coneixia, però això la feia parèixer més increïble encara.

La nit va anar passant a poc a poc. Jo anava reaccionant, o això intentava, la cervesa que m’havien demanat em va durar tota la nit, perquè la veritat és que no m’agrada, però l’havien demanada les noies i no volia quedar malament. Després d’algunes hores de rialles i música, la Karol em va dir que tenia calor i, és clar, jo

ràpidament li vaig oferir fer un passeig pel port, i per a la meva sorpresa, em va dir que sí.

Vam sortir del pub i vam començar a caminar per l'espigó. En arribar al final, vam seure a les roques. Quasi tot el camí el vam fer en silenci i llavors la Karol va dir: "Sabies que en aquest port els navegants grecs van començar el comerç, però que van ser els romans els que van començar-ne la seva construcció com a zona estratègica, però més tard va ser principalment per al comerç?" Quina manera de trencar el gel, vaig pensar, i ella, rient, em va dir: "Perdona, però és que el meu pare és professor d'història a Irlanda, és irlandès, la meva mare és d'aquí, de Tarragona, es van conèixer quan ell va vindre aquí per estudis i ja no es van separar i llavors se'n van anar a Irlanda a viure, on vaig néixer jo. No venim gairebé a Tarragona, ja que en vacances li agrada molt visitar diferents llocs i cultures, i de cada lloc on viatgem el nostre pare ens conta la història, però la de Tarragona i el seu port me l'he apresada de memòria, ja que el meu pare no vol que oblidi les meves arrels".

Vam continuar parlant la resta de la nit i em va contar moltes coses del seu país i jo li vaig parlar dels meus amics i la meva família. Em va contar que estaven aquí perquè s'havia casat la seva tieta el cap de setmana anterior i que en dos dies ja tornava cap a Irlanda. Em va passar l'estona volant i només ens vam adonar de l'hora quan els altres ens van venir a buscar.

De camí cap a casa amb el meu cosí, li vaig dir: "Sóc imbècil", llavors ell em va contestar: "No l'has besada?". Llavors jo li vaig dir: "No és per això, et pots creure que una noia que viu a milers de quilòmetres d'aquí es conegui la història del port de Tarragona, i jo que visc a vint minuts no tingui ni idea?" "Però, l'has besada?", em va dir ell, llavors jo li vaig contestar que no i ell em va dir: "Sí, ets imbècil".

Aquella nit no podia dormir, estava nerviós per tornar a veure-la, havíem quedat l'endemà, dissabte, tots plegats per sopar, anàvem al nostre restaurant favorit, el Mc Donald's de la Rambla i després tornariem al port, però jo volia sorprendre-la, volia parlar-li de coses que li poguessin interessar i no se'm va acudir res millor que buscar tota la informació possible sobre el port de Tarragona.

Tal com ella em va dir, el dels grecs i els romans era així, però... què més? Van construir un dic al llarg de la roca acabat en martell on van ubicar la torre far per guiar els navegants coneguda amb el nom de Farelló. A causa de la invasió dels gots i els àrabs, el port va quedar abandonat fins a la repoblació del segle XII... continuava llegint-ho tot el que trobava, mai havia fet una cosa així per una noia... al segle XIV, tornà l'activitat comercial impulsada per Pere IV el Cerimoniós, el 1484, es va concedir el permís a la ciutat per a la construcció d'un nou embarcador... vaig continuar llegint fins que em vaig quedar adormit.

L'endemà, estava nerviós fins a l'hora que havíem quedat, que llavors em vaig posar molt nerviós. Vam arribar just a l'hora acordada, les 8. Aquesta vegada no volia arribar tard, però elles ja estaven allí, encara estava més guapa que el dia anterior i jo portava els meus millors texans, així que res podia fallar. Directament, em vaig asseure al seu costat. Teníem poc temps, així que no anava a perdre'l, després de sopar vam anar al pub de la nit anterior al port, però ens ho vam passar molt millor i vaig beure el que em venia de gust, no cervesa. Volia ser jo mateix i estar a gust, quan portàvem un parell d'hores dins, li vaig proposar fer un passeig i ella va acceptar.

Quan per fi estàvem sols i sense deixar-la parlar, vaig dir: "Sabies que per les pestes, les guerres internacionals i la pirateria es va paraitzar el comerç a través de Salou, cosa que va impulsar més les obres del moll tarragoní?". Ella va començar a riure i em va dir: "Sabies que t'he trobat a faltar?" i llavors va ser el nostre primer petó. Ja no vam tornar amb els altres, ens vam quedar tota la nit parlant, rient i besant-nos, no va passar res més, però va ser més que suficient.

Ella se n'anava l'endemà d'hora i ja no ens tornariem a veure, vam parlar d'enviar-nos whatsapps o de donar-nos el Facebook, però després vam decidir que no, que això havia sigut màgic i que si ens havíem de tornar a veure que fos cosa del destí, o més aviat, aquestes coses les va dir ella. Jo me n'hauria anat a viure a Irlanda en aquell mateix moment; ens vam fer l'últim petó a la sortida del port, ella se'n va anar i jo em vaig quedar mirant com se n'anava amb el cor a mil per hora i pensant que donaria qualsevol cosa per una nit més.

El cap de setmana es va acabar i jo vaig tornar a la meva casa, a la meva vida normal, encara que em notava diferent. Els primers dies vaig estar estrany. Han passat molts mesos d'això, i encara, quan vaig amb el meu cosí per Tarragona, penso que la veuré en algun carrer, o que quan estudiï a la universitat, ella estarà allí en un intercanvi. No he tornat a anar pel port, però em conec tota la seva història i em sento una mica menys ruc, però el port sense ella, per mi no és el mateix i vull tenir aquell record perquè per molt de temps que passi, mai oblidaré la noia del port de Tarragona.

Fernando Bueno López

La Sirena d'Or

8 d'agost. Cel serè, mar tranquil·la. Un gran dia per començar un gran viatge. La rutina era la de sempre, però en l'aire es notava alguna cosa diferent. Alguna cosa que deia que res era igual que sempre. Potser només era jo.

A poc a poc vaig anar preparant totes les coses. Em costava, però m'era igual. Algú més ho va notar i va preguntar-me si necessitava ajuda. No vaig respondre.

Sol, vaig continuar preparant el vaixell pel que seria el viatge més important que havíem fet mai. Ell ho sabia, sabia la importància d'aquest viatge i no volia començar-lo. Però també sabia que havia arribat l'hora i no ho podia evitar. Així que, després de resistir-se una mica, va acabar arrencant.

Ell i jo sols en un viatge, el viatge més important. Ell, el meu vaixell estimat, i jo, un mariner dels d'abans que només vol olorar la salabror del mar un cop més. Però aquest viatge seria diferent.

Tot estava llest i vam deixar el port. Vam començar a allunyar-nos d'ell i jo el mirava. Mirava aquell port que tant estimava. El meu port.

Records de la infància van començar a arribar a la meva ment. El trobaria a faltar. Tota la meva vida quedava enrere amb aquell port. Recordava acompanyar el meu pare cada dia a pescar, desitjant cada nit que arribés el matí per poder sortir al mar amb ell. Aquell lloc era la meva vida, el meu somiar. Somiava de tornar a veure'l cada matí fins el meu últim dia i així ho estava fent. Però ara era diferent. El temps havia passat i les coses havien canviat. Ja no era el port de sempre. Però el seguia estimant. El trobaria a faltar.

De sobte, un atac de tos. No vaig fer-li molt de cas però cada vegada anava a més. Vaig dirigir-me a la cabina. Temia no poder aconseguir-ho. Al final ho vaig fer, però la tos no cessava. Les pastilles. Amb una mà tremolosa vaig començar a buscar entre els calaixos. No les trobava i cada vegada era pitjor. Ja no era només

tos, feia mal. Al final vaig aconseguir agafar el potet i treure una pastilleta. Vaig agafar l'ampolla de vi i vaig empassar-me-la com vaig poder. Sabia que no ho podia fer, que amb vi no es podien prendre les pastilles, però no m'importava.

Vaig seure a la vella cadira plegable color verd que tant m'ajudava quan ho necessitava i vaig esperar que passés.

Per fi el dolor va acabar i vaig decidir sortir a fora a prendre l'aire.

Escoltava els crits dels nens que s'estaven a la platja amb les seves famílies quan vaig pujar al vaixell. Ara ja no. El port estava molt lluny ja i els riures havien quedat silenciats pel so de les onades i de la brisa que les acompanyava. Adorava aquell so.

Vaig apropar-me a la dèbil barana que envoltava el vaixell i vaig veure el meu reflex entre les onades que passaven. Feia molt mala cara i mai m'hi havia fixat. Tenia les galtes xuclades i els ulls enfonsats i apagats, la barba sense afaitar i el pèl canós i brut. No ho entenia. Mai havia estat tan malament. Els últims anys havien deixat marca al meu rostre.

Vaig deixar de mirar-me espantat pel que veia i vaig decidir que el millor seria agafar la vella cadira verda plegable i seure una estona a la proa del vell vaixell. I és el que vaig fer.

La vaig col·locar just al mig, mirant cap a l'horitzó, i vaig anar a buscar alguna cosa per fer. Vaig decidir que el millor seria escriure al diari.

Amb el diari a la mà vaig col·locar-me a la vella cadira verda i el vaig obrir. Una cosa va caure d'ell. Una foto. Era ella.

Ella i el seu preciós somriure. Recordava aquella foto. L'hi vaig fer el dia abans que tot passés, el dia que li vam posar nom al vaixell. Perquè el vell vaixell mai havia tingut nom.

El meu pare sempre deia: “Els humans posem nom a totes les coses i no ens adonem que les coses més especials són les que no tenen nom, les que no podem descriure amb paraules”. Així que, per aquesta mateixa raó, el seu estimat vaixell no tenia nom.

Jo no tenia pensat canviar la decisió del meu pare. És més, m'encantava aquell vaixell, era especial. Era tan especial que no tenia nom. Però a ella li feia il·lusió.

“I per què no li posem La Sirena d'Or?”, va suggerir. Jo vaig acceptar-ho amb un tendre somriure i ens vam abraçar. Ella somreia ingènua, sense saber el que aviat arribaria. També recordava molt bé aquell dia.

Recordava com ella va plorar. Recordava com em va cridar. Recordava com va formular la disjunció. “O el mar, o jo”. Cinc paraules li van fer falta perquè el meu món quedés paralitzat.

De cop, un altre atac de tos. Aquest no va ser tan dur. Vaig mirar per últim cop la foto i la vaig guardar. Una llàgrima queia de la meva vella galta quan ho vaig fer. Però me la vaig treure ràpidament, amb ràbia. No, no volia pensar en això.

Però ja no podia parar.

Recordava com va mirar-me, esperant la meva resposta. Però jo ja sabia que les coses no anaven bé dintre meu, i la decisió va ser fàcil.

Ella ho era tot per mi i ella, ingènua, no sabia que ho feia pel seu bé. Ingènua com a la foto.

Les llàgrimes no deixaven de caure pel meu rostre però ja no les vaig intentar retenir. Recordava els dies següents a aquella nit. Recordava com el metge em va mirar amb pena al dir-me el que tenia. Odio aquella cara de pena. Odio que la gent senti pena per mi.

I aquella imatge em va fer recordar també que havia fet el correcte.

Amb aquelles paraules que tant de mal li havien fet a ella, la vaig salvar. La vaig salvar d'aquest sofriment. I això, per un moment, em va fer somriure amb els ulls plorosos.

Tenia raó, l'havia salvat.

Perquè al llarg de la meva vida només havia tingut dos amors, i escollir el mar va ser el correcte, malgrat que li fes mal a ella. El mar mai feia mal i prendre aquella decisió la va salvar a ella. Però ho vaig fer perquè l'estimava. Perquè l'estimo.

De sobte vaig tornar al món real, deixant enrere els meus pensaments, i em vaig fixar que el sol ja es ponía. No devia ser massa tard, però els meus ulls van començar a tancar-se.

No vaig intentar evitar-ho.

A poc a poc la visió de la posta de sol i aquell mar que tant estimava van anar entelant-se i una única llàgrima va caure pel meu rostre.

La nit havia arribat per a mi.

Andrea Viedma Guirao

La tripulació de la clau daurada

La Melanie es va aixecar del banc on feia unes dues hores que dibuixava gargots. Estava farta de tot, ja no li quedaven més llàgrimes per treure. Somiava només en fer una cosa: volar. Volia volar però en el fons només pretenia escapar-se de tot aquell món fals i ple de mentides. Abans de fer una bestiesa va pensar que tenia 17 anys i una vida per gaudir, no podia quedar-se tota la seva vida pensant que en Guillem la va enganyar amb una altra i que els seus pares ja no s'estimaven com abans. Ho va decidir tot mentre anava de camí cap a casa seva. Abans d'obrir la porta, va sentir aquella oloreta que sortia de la finestra de la cuina, era el seu plat favorit; hi havia pasta per dinar. A l'entrar no va esperar molt de temps per avisar la seva mare que volia anar-se'n a passar les vacances d'estiu a casa del seu pare.

– Però Mel, no pots esperar fins demà? —la mare estava bastant sorpresa per aquella decisió, però en aquell moment estava més pendent del forn que de la seva filla.

– Mare, ja saps que últimament estic bastant destrossada pel que m'ha fet aquell fill de... —cada vegada es ficava més nerviosa quan el recordava— sisplau mare, que et costa? De Barcelona a Tarragona tampoc hi ha molt de camí, veritat? —intentava fer entendre a la seva mare que ho necessitava.

– M'ho pensaré... però ara ajuda'm a parar la taula.

– Oh!, moltes gràcies mareta, no saps com t'estimo.

Aquelles eren les seves paraules clau, li va fer una forta abraçada acompanyada d'un petó i es va posar a parar la taula.

Aquella mateixa tarda la Melanie ja estava allà, a la casa rural del seu pare que tenia vistes al port de Tarragona. Estava alleujada. L'olor del mar, el soroll dels vaixells a punt d'embarcar i els xiulets de les gavines li recordaven el viatge que

havia fet amb els seus pares quan encara era petita. “Això sí que és pau” —va pensar. Ella mai havia tingut una relació bona amb el seu pare, sempre el culpabilitzava quan veia la seva mare plorant, però en aquell moment sabia que el necessitava al seu costat.

Temps després, la Mel es trobava en el saló, estava asseguda en una butaca amb un llibre entre les mans, però no li feia molt de cas, ja que els seus ulls observaven una altra cosa: una petita capsula de ferro que es trobava sobre la taula. No sabia per què però li cridava molt l’atenció. De seguida el seu pare la va interrompre entrant a casa acompanyat d’un jove alt, de cabells foscos, ulls clars i bastant atractiu.

– Mel estàs aquí? Avui soparà amb nosaltres el meu company de treball, ell també és pescador —li va assenyalar al jove que tenia al costat.

– Aníbal aquesta és la meva filla.

Hola...sóc la Melanie, molt de gust —es va sorprendre tant que va sortir volant de la butaca.

– Molt de gust bonica —la va saludar amb un gran somriure als llavis.

I així aquella nit, tots tres sopaven mentre el pare parlava dels peixos que havien pescat feia una estona. A la Melanie se li va fer tan avorrida aquella conversa que els va interrompre amb aquesta pregunta:

– Pare, em podries dir que hi ha en aquella capsula? No sé per què però em crida massa l’atenció —va dir assenyalant l’objecte.

– És una història molt llarga, si tu sabessis la llegenda que amaga aquesta capsula... —li comentà mentre agafava un tros de calamar.

– Pare, tinc tot el temps del món.

– Doncs Aníbal, expliquem-li la història a la meva filla —i així va començar:

“Fa molt de temps, el meu pare, va rebre aquesta capsula d’un desconegut acompanyada d’una carta. Aquella nota li demanava sisplau que la protegís dels pirates. Un dia va aparèixer un amic meu, que li deien “Bob el Poques” que no sé com, però va descobrir el mapa que mostrava on es podia trobar la clau per obrir

aquella capsa. Però per desgràcia una vegada que va arribar aquí el van matar els pirates i des d'aquell temps ja no vam saber res del mapa. La capsa la vaig conservar jo quan el teu avi es va morir, i abans de fer-ho em va demanar que esbrinés què amagava.” Finalment va afegir: “Per desgràcia no vaig poder fer res, no tenia ni el mapa ni més pistes que m’ajudessin”.

– I aquell “Bob el Poques” era el meu pare -va comentar l’Aníbal amb els ulls plorosos.

– Per casualitat no heu intentat obrir la capsa amb un altre mètode? —va preguntar la Melanie.

– No filla, això és l’única cosa que no hem de fer; aquesta capsa va ser inventada només per a poder obrir-se amb la seva clau corresponent, sinó es destrossarà tot el que porta a dins.

– Doncs tinc una idea, perquè no muntem una tripulació i anem a buscar aquella clau? Només necessito saber on vivia el teu pare, Aníbal; segurament allà podem trobar moltes pistes que ens ajudin a trobar-la —la Mel se li va alegrar la cara de seguida.

– No crec que arribem a trobar res, jo vaig intentar buscar-la però mira’m, no he trobat res de res —va afegir el seu pare decebut.

– Jo també penso el mateix, però et diré on vivia el meu pare; al far de Tarragona, just allà — assenyalant-lo des de la finestra.

– Heu perdut les esperances? Perquè jo no deixaré que ningú trobi aquelles claus abans que jo, ja que han demanat que protegim aquesta capsa, jo penso fer el possible per trobar-la, i si no em voleu ajudar, ho faré tota soleta —es va ficar damunt de la cadira mentre ho comentava.

L’endemà va començar amb la seva investigació. El primer que va fer va ser encaminar-se cap al port de Tarragona, era l’única pista que havia aconseguit. Va observar al seu voltant: no hi havia ningú. El far es trobava sobre una mena de suport, hi havia com una caseta amb unes quantes finestres verdes, i al damunt es trobava el far. Per a la Melanie era increïble. Mai n’havia vist un tan de prop. Ho havia de fer. Si volia arribar al seu destí, havia de pujar aquelles escales, obrir la

porta del far i intentar trobar pistes. Així que es va posar en marxa. Era tot fosc, i feia olor de què aquell lloc feia molt de temps que estava abandonat. La Mel, per evitar caure per les escales, va pujar-les agafant-se a la paret. Segons després, es va adonar que un maó no estava al seu lloc. Sobresortia de la paret, però abans de tocar-lo va sentir un soroll. Eren passes. Què hi ha algú? —va preguntar amb un to espantat. Però no hi va haver resposta. Es va quedar uns segons quieta fins que ja no se sentia res. De cop i volta el maó va caure i va acabar fet trossos. La Mel va posar la mà al forat que havia deixat i va notar una cosa arrodonida i llisa. Finalment es va adonar que allò era un pany. Si no fallaven els seus càlculs, darrere d'aquella paret hi havia una porta. Una porta que podria amagar un munt de coses. En aquell instant, la noia va notar una mà que li tocava la cintura. Segurament el crit que va fer en aquell moment no l'havia fet mai. Va botar ràpidament sense pensar amb qui es podria trobar i el va observar. Era un noi bastant alt i no parava de riure a riallades:

— Aníbal, no tens boca? —va cridar enrabiada. No podies avisar? M'has donat un bon ensurt.

— No n'hi ha per tant, noia. Ha estat una brometa de no res —va respondre amb un to baixet. Sabia que no podia fer res més.

— Però, es pot saber què fas? No em vau dir tu i el meu pare que no m'ajudaríeu? No entenc què fas aquí —va cridar la Melanie encara enfadada.

— Ho vaig dir quan encara no pensava en tu com ho faig ara —va remugar.

La Mel es va posar més vermella que un tomàquet. I en aquell moment va sentir com si tot un formiguer li sortís per l'estómac. La situació en què es trobava era bastant incòmoda. L'Aníbal ho va percebre i li va preguntar:

— Porto un pic i una pala. On vols que piqui?

— Just aquí, gràcies —li va respondre, indicant-li la paret.

Tots dos es van quedar bocabadats quan van veure la quantitat d'objectes que s'amagaven darrere d'aquella porta. Però el que els va impactar més va ser que tota l'habitació estava plena de papers. Un munt de papers. La Melanie va donar

una ullada a l'Aníbal i ell de seguida la va entendre. Així que tots dos es van posar a buscar entre aquells papers intentant trobar alguna cosa interessant.

– Melanie, mira això, corre i mira! —va treure una pila de papers fins que va deixar al descobert un forat.

– Deu meu! Aquest lloc cada vegada em sorprèn més.

– Entrem?

Es van agafar de les mans, i van entrar. Aquell lloc era molt fosc i humit. L'Aníbal va ficar-se les mans a les butxaques i va treure un encenedor amb què va il·luminar el lloc. Ara sí que el van poder observar bé. Bàsicament era un túnel. Però... on portarà? —va pensar la Melanie. De manera que es van posar en marxa fins a trobar una sortida.

Segons l'Aníbal, el seu pare vivia en el far, però una vegada que van arribar a la sortida del túnel, es van adonar que estaven en una casa. Semblava que ningú havia estat allà des de feia un segle, encara que tots els mobles i objectes semblava que estaven en el seu lloc. Hi havia un llit bastant vell, al costat hi havia una prestatgeria amb uns quants llibres de mariners, i una mica a l'esquerra hi havia una porta que portava al bany. Finalment, tots dos van acabar observant el mateix lloc; just a sobre el llit hi havia un quadre amb un mapa. Es van apropar per veure si era allò el que pensaven i allà estava: el mapa de la clau daurada. Es van quedar de pedra fins que van passar uns quants segons, llavors la Mel va reaccionar:

– No pot ser! No m'ho puc creure! Aníbal, i si és una trampa? —el va mirar espantada.

– I si no? No perdem res per provar-ho —la va intentar convèncer. Vinga, agafem el mapa i sortim d'aquí.

Van arribar a la casa rural molt de nit. El pare de la Mel ja havia sopat i s'estava vestint per anar a buscar-la. Es començava a preocupar. Aleshores va entrar la Melanie acompanyada del seu nou amic:

– Pare, ho sento molt per haver trigat tant, però tot això té una explicació bastant lògica.

– Ja ho crec, què fèieu vosaltres dos a aquestes hores de la nit? —va dir-li. Saps que he estat molt preocupat?

– Pare... —va començar dient la Melanie; però de sobte l'Aníbal la va interrompre.

– Senyor, hem anat a buscar pistes i les hem trobat. Tenim el mapa —va comentar finalment. Miri!.

La cara de l'home va canviar completament quan va veure el mapa; llavors va deduir que suposadament la clau daurada es trobava a l'illa Tagomago de les illes Balears.

- Demà embarquem —va dir finalment.

L'endemà, ja estaven acabant els preparatius per sortir del port de Tarragona. La Melanie va pujar al vaixell mentre els altres pujaven l'equipatge. Llavors l'Aníbal se li va apropar a l'orella i li va murmurar:

– Això no és increïble? Estic tan content de poder fer un viatge junts. La Melanie és va girar i li va mirar els ulls:

– Ara no Aníbal, jo només estic centrada en una cosa, així que deixem-ho córrer.

– Crec que a partir d'ara corres el risc d'enamorar-te més que mai —li va dir a cau d'orella. Llavors es va allunyar deixant que la noia pensés en ell.

Feia uns minuts que havien embarcat, el vaixell es dirigia cap a les Illes Balears. Llavors el pare de la Melanie acompanyat de dos amics seus van cridar:

– La tripulació de la clau daurada està a punt d'aconseguir un somni!

Ja quasi ho podien aconseguir, però abans van haver de passar una nit de tempesta. Feia molt de fred i tots van decidir passar la nit a la bodega. La Melanie es va encongir en el seu llit i va tancar els ulls. No parava de pensar en tot el que li

havia passat en aquells últims dies. Aleshores va sentir un l'alè al seu rostre i va obrir els ulls.

– M'estàs seguint fins al llit? —li va dir sorpresa. Ja ens veurem demà i em diràs el que tu vulguis.

– És que hi ha un problema, no puc esperar fins demà —va contestar-li. M'agradaria poder esperar tota la nit i una bona part de demà, però no puc.

La Melanie es va sorprendre tant que es va quedar en blanc:

– Com pot ser que sentis tot això per mi si encara ni ens coneixem?

L'endemà ja estaven a l'illa, només faltava cavar al lloc on indicava al mapa. I així ho van fer. El pare de la Melanie, l'Aníbal i els dos companys van cavar fins que van trobar una bosseta amb una clau daurada en forma d'àncora. El pare la va contemplar una bona estona, va mirar la Melanie i li va oferir:

– Filla meva, estic molt content perquè gràcies a tu hem trobat això —va donar-li la clau. Tens tot el dret d'obrir tu la capsa.

La Melanie va agafar la capsa i va introduir-hi la clau. Es va obrir. Va posar la mà dins

la capsa i va agafar el que contenia.

– Com brilla! —va dir amb un to de sorpresa. Això no és normal!

– Aquest collaret de perles blanques va ser fet pel meu pare, és a dir el teu avi —va dir-li—, i va ser la joia que va portar la meva mare fins que la pobre es va morir. Però ara és per tu. Té molt de valor, així que cuida'l.

Amb l'ajuda de l'Aníbal, la Melanie es va posar el collaret, i llavors va observar una frase que portava escrita: “No deixis que t'oblidi”.

Llavors es va llençar d'amunt de l'Aníbal i li va fer una forta abraçada mentre li deia a cau d'orella: “t'estimo”.

Chaimae Bouzalhad el Ajjali

Les aventures d'en Miquel

Estimada mare, ja fa un mes que vaig partir de Tarragona, una ciutat molt bonica, amb unes platges meravelloses; les restes romanes són espectaculars i la gent és molt oberta i simpàtica. Et volia fer saber que et trobo a faltar, que no hi ha dia que no pensi en tu. Em recordo de quan era petit, que somiava de ser un gran mariner i sortir a pescar, ser capità d'un gran vaixell i endinsar-me en el món de la marina. Ara estic fent realitat el meu somni. Les coses no són com jo m'esperava, són molt millors, encara que no sóc el capità del vaixell i no tinc una feina gaire important, però ho aprofito al màxim. Les estones que no passo netejant ni escombrant o ajudant el cuiner les passo mirant el mar, observant el paisatge, els ocells sobrevolant el meu cap... mare, sóc tan feliç. T'aniré escrivint tal com em vas demanar perquè sàpigues com estic i on sóc i no et preocupis.

Petons, el teu fill Miquel.

- Ei! Nano! Et necessiten a la cuina!

- Un moment, Sanxo!

En Sanxo era un noi que tenia la meva edat si fa no fa, uns 17 anys. Era el fill del capità i es notava, controlava molt bé la pesca i sempre ajudava a bord en tot el que podia. Fins i tot el podria considerar el meu amic.

- Magí, què necessites?

- Vine, Miquel, veus aquesta olla d'aquí? L'has de vigilar, he d'anar a parlar amb el "capi", no trigaré gaire.

- D'acord, Magí, cap problema.

Vaig esperar allà, a la cuina, durant una bona estona. Vaig sentir crits. Pensava que eren en Jordi i en Jaume que sempre s'estaven barallant, però vaig sentir un tret, dos, tres... En obrir la porta vaig veure quatre pirates enduent-se la pesca de tota una setmana. En Jaume, en Jordi, en Magí, el capità...eren tots estesos a terra, morts. Vaig entrar a la cuina un altre cop. Per sort ningú m'havia vist. Quan

minvaren els sorolls i el vaixell es quedà en silenci vaig pensar... en Sanxo! En Sanxo no era mort! Devia estar en algun racó amagat o potser se l'havien emportat els pirates. Vaig començar a buscar per tot el vaixell. On podia ser? Vaig anar al despatx del capità; tenia prohibit entrar-hi sense el seu permís, però, al cap i a la fi, era mort. Vaig entrar-hi. Només fer-ho vaig caure estès a terra. Algú m'havia donat un cop per darrere. En despertar-me era al mig de la coberta. En Sanxo em mirava, amb ulls de culpabilitat.

- Has estat tu?

- Sí, perdona... pensava que eres un pirata i t'he atacat. Estàs bé?

- Jo sí... però ells... - vaig mirar els cadàvers- són morts. Que hi feies al despatx de ton pare?

-Hem sentit sorolls quan estàvem en una reunió. Ell m'ha dit que sortiria a veure què passava. Tot seguit m'ha mirat i m'ha dit ni se t'acudeixi sortir i se n'ha anat... Passi el que passi sempre estaré amb tu. Aquestes han estat les seves últimes paraules.

- Ho sento.

- No passa res.- Va començar a plorar. No sabíem què fer.

- Què farem, Sanxo?

- No ho sé Miquel. Hauríem d'anar a dormir. Aviat serà fosc, però abans hauríem de netejar aquest merder.

- D'acord. I què fem amb els cadàvers?

- Tots aquests bons homes estimaven la mar. El millor seria que els llencéssim al mar.

- Tu neteges la coberta i jo em desfaig dels cadàvers?

- Si us plau, deixa'm passar un temps més amb el meu pare.

I així ho vaig fer. Al cap i a la fi era el seu pare. Això el podia marcar per sempre. I ell l'estimava i l'admirava. Intentava fer-se el dur, però per dins l'envaïa la pena. Vaig fer pràcticament tota la feina jo sol i després llençàrem els cadàvers

al mar entre els dos i guardàrem uns minuts de silenci en el seu honor. Tot seguit ens n'anàrem a dormir.

Aquella nit fou nit de tempesta, no poguérem dormir. Un gran llamp partí el vaixell en dos. En Sanxo i jo hi vam ser a temps. Vam agafar una barqueta i, arrossegats per la mar, arribàrem a una petita illa. No teníem res. Ni casa, ni menjar... res de res. No havia pogut enviar-li la carta a ma mare. Sempre la duia a sobre i vaig comprovar que encara hi fos. Enmig d'aquella petita platja en aquella petita illa, hi havia una ampolla de vidre. Com les dels contes. Se'm va acudir escriure un missatge demanant ajuda a la part del darrere del paper. Per sort portava un bolígraf encara que no tenia gaire tinta. Mentre jo escrivia el missatge, en Sanxo buscava menjar, refugi... qualsevol cosa per poder sobreviure.

-I ara? Què farem? Sanxo, jo no he fet més que cuinar, rentar i netejar en la meva vida. No sé com sobreviure en una illa!

- Jo he estudiat botànica; per tant, he identificat algunes plantes i si ens endinsem, segur que trobarem aliment. A més, vaig fer un curs fa uns anys i sé fer refugis. Però m'hauràs d'ajudar.

- Però, no hi hauria d'haver alguna cosa en aquesta barca? Menjar, aigua potable... qualsevol cosa!

- Fa uns dies vaig sentir dir que hi havia una barca que no constava dels requisits necessaris. Deu ser aquesta.

- Quina mala sort, collons! Estem perduts!

- No siguis pessimista. El primer que hem de fer és buscar arbres alts. Saps escalar?

- Sí.

- Bé. Ho necessitaràs perquè a partir d'ara ens desplaçarem pels arbres. Fins i tot dormirem als arbres.

- D'acord. Ei! Tinc una idea: podria buscar un riu. Tu, mentrestant, podries anar a buscar menjar i llenya. Ens reunim d'aquí a dues hores, aquí. Et sembla bé?

- Molt bona! Anem. No hi ha temps a perdre.

Ens vam endinsar en el bosc i cadascú va buscar el que li tocava. Després de caminar durant una hora, el vaig trobar! Un riu! Un riu d'aigua dolça! Vaig tornar corrent a la platja, memoritzant el camí per poder tornar a arribar al riu. Quan vaig arribar, em vaig trobar en Sanxo assegut, menjant unes fruites molt estranyes.

- Què és?

- No t'ho sabria dir, és la primera vegada que en menjo, però són bones. Ho vaig veure en un llibre. A tot estirar, poden causar cagarrines.- Se'n va riure.

- He trobat un riu! No és gaire lluny d'aquí. A una hora més o menys. A la vora del riu he vist arbres amb aquestes mateixes fruites i hi ha una gran planura. És un bon lloc, no?

- Molt bé! Suposo que sí. Si l'aigua és potable i hi ha menjar vol dir que és una bona zona. El problema serà quan vinguin els animals. Els haurem de fer fora.

- Els espanta el foc, no?

- Sí. Anem-hi i fem-hi una foguera. També he portat llenya.

Així ens vam tornar a endinsar en el bosc, aquest cop junts, i el vaig guiar fins a arribar al riu. Ens hi vam instal·lar, vam menjar i vam apagar la foguera, tot seguit, ens en vam anar a dormir. Vam decidir fer-ho en un arbre per a major seguretat.

Ja portàvem vivint en aquella illa sis mesos i ens la coneixíem com el palmell de la mà. Ens havíem fet amics d'alguns animals i érem temuts pels més ferotges. Era meravellós, però trobava a faltar la mare. A les nits mirava el cel i m'imaginava al seu costat, cuidant-la. En Sanxo feia una cosa semblant. Ell mirava al cel, plorava i pronunciava el nom del seu pare: Francesc.

Un dia li vaig preguntar:

- El trobes a faltar?

- Molt. No t'ho pots imaginar.

- Crec que sí... la meva mare...

- No és el mateix. La teva mare no és morta, potser la tornaràs a veure. El meu pare era la meva única família, i l'he perdut.

- Ara tens una altra família, jo. Ets com el germà que mai he tingut, Sanxo.

- Gràcies, *tio*. És molt maco el que has dit. Germans sempre.

En aquell precís moment veiérem uns llums al cel. No eren estrelles. Era un helicòpter! Vam començar a moure'ns com a bojos fins que, després d'uns quants minuts, ens van identificar. L'helicòpter va baixar i el pilot ens va invitar a pujar. En Sanxo i jo no ens ho podíem creure! Era meravellós, per fi! Podríem tornar a tenir la nostra vida de sempre. Aquells mesos havien estat molt durs, però, tot i així, havien estat els millors mesos de les nostres vides.

- Miquel, ara ja no podem ser germans?

- Per què?

- Tu ets de Montblanc i jo de Tarragona! No ens tornarem a veure.

- Això no ho diguis ni de conya! Em mudaré a Tarragona. Em portaré la meva mare. Aconseguiré una casa o un pis i em mudaré.

- No t'ho creus ni tu.

Els dos vam riure.

I mireu, aquí estic, a Tarragona, treballant de xef en un restaurant de categoria, vivint en un apartament bastant arregladet amb la meva mare i la meva parella. Cada divendres quedo amb en Sanxo per recordar els vells temps. Fa un any vam comprar un vaixell i ara... ara naveguem per la mar com quan teníem disset anys, lliurement, fugint de les obligacions. Perquè el mar, nois, el mar és un plaer que tots podem gaudir, el mar és de tothom i per a tothom. El mar és únic.

Lluna Fabregat Arnal

Memòries perdudes

Corria l'any 1989 quan de sobte una forta tempesta ens va sorprendre tot just es ponia el sol. Era una nit fosca, la lluna no il·luminava gens i ens trobàvem enmig del Mediterrani, a les costes catalanes. El vent era tan fort que va esgarrar les veles i va partir el pal per la meitat. Vam caure tots a l'aigua i a poc a poc vaig anar perdent de vista els meus companys. Vaig tenir la sort de poder-me agafar a un tauló de fusta que s'havia trencat de proa mentre, veia als meus companys lluitar contra les onades i els forts corrents. Vaig passar dos dies i dues nits senceres flotant a la deriva. Aquells dies van ser molts durs, l'aigua salada em colpejava la pell i la sal em cremava tot just sortia el sol. No podia deixar de pensar en els meus companys, s'haurien salvat com jo? Havien estat emportats pels corrents mar endins? Tot plegat potser ens era merescut pel que havíem fet dies abans, pel que havíem trobat enganxat a les nostres xarxes i ens havíem quedat sense pensar en les conseqüències. El meu subconscient no parava de fer-hi voltes i em notava cada cop més dèbil. Vaig perdre el coneixement.

Una llum encegadora se'm va filtrar per les parpelles just abans d'obrir els ulls. Era la llum del sol, forta com feia dies que no veia. Em trobava estirat sobre la sorra d'una platja, amb el cos ple d'hematomes i adolorit. On era? Què havia passat? On eren els meus companys?

A poc a poc em vaig anar adonant del que m'havia succeït i em vaig incorporar, asseient-me sobre el tauló de fusta i notant alguna cosa a la butxaca dels pantalons. Hi vaig posar la mà i en vaig treure un saquet de lli ple de monedes d'or. El vaig tornar a guardar immediatament. Estava tan confós que vaig caminar cap al barri més pròxim que hi havia: el Serrallo.

Els dies van anar passant mentre ajudava uns vells pescadors en les seves feines per estar ocupat i no capficar-me en aquella desastrosa nit. Una velleta del barri em va deixar una habitació a la seva caseta per a poder tenir un lloc on passar la nit a canvi que li arreglés algunes cosetes de la casa. Al cap d'uns anys i gràcies a

les monedes d'or que tenia guardades per un futur, em vaig poder comprar una caseta i un vaixell per sortir a pescar. Els anys van anar passant amb tranquil·litat, la mateixa que es respirava en aquell barri, que ja podia anomenar “el meu barri”.

Un matí, mentre preparava les xarxes per sortir a treballar com cada dia després d'anar a la confraria de pescadors, vaig sentir uns homes que parlaven sobre una notícia que havien llegit al butlletí setmanal.

BUTLLETÍ INFORMATIU DE TARRAGONA

Aquesta matinada, primer dia de Setmana Santa, tres nois han trobat un saquet confeccionat amb lli a la platja del barri marítim de Tarragona. Per sorpresa de tots, el saquet contenia vint monedes d'or de procedència desconeguda. El Museu del Port de Tarragona se n'ha quedat la custòdia temporalment per investigar i estudiar d'on provenen, ja que de moment, l'origen n'és desconegut.

Després de tants anys, no em podia fer a la idea que el passat pogués tornar i colpejar-te d'aquesta manera i quan menys t'ho esperes.

Algunes pàgines més interiors del butlletí tractaven possibles hipòtesis sobre la procedència de les monedes i s'hi adjuntava una fotografia. Podrien relacionar-me amb elles? Aconseguirien esbrinar d'on provenien?

Vaig començar a tremolar i vaig córrer cap a casa, aquella caseta al mig del barri de pescadors de Tarragona, que durant vint-i-cinc anys havia estat casa meva. Estava tan espantat que vaig asseure'm a la cadira de la cuina i hi vaig passar tot el dia cavil·lant. Què era el que havia de fer? No obrir boca i deixar que passés el que havia de passar? O potser era millor sortir al carrer i explicar el que havia passat?

Durant una setmana van passar els dies i les nits sense que me n'adonés, assegut en aquella cadira vella de la cuina, tan vella com jo. No podia seguir així, els remordiments eren insuportables, la mort dels meus companys mereixia ser reconeguda i no caure en l'oblit per la meva covardia.

Em vaig omplir de coratge i vaig sortir al carrer, direcció al Museu del Port de

Tarragona. Encara que no sabés què em podia passar necessitava explicar tota la veritat.

Vaig demanar parlar amb el responsable de la investigació i la recepcionista del museu, amb una cara de pocs amics, em va dir que estava de sort, que en aquell moment es trobava al museu estudiant les monedes. Per la meva sorpresa, la responsable era una noia, una arqueòloga jove i esvelta plena d'energia i d'ulls brillants. Vam entrar en un despatx petit i ens vam asseure en unes velles butaques.

Havia arribat el moment. Vaig agafar tot l'aire que els meus pulmons van ser capaços d'aguantar i el vaig deixar anar de cop amb un gran sospir. Quan relatava el meu passat, els ulls de la jove s'anaven obrint cada vegada més, mentre els meus s'omplien de llàgrimes.

Vaig acabar el meu monòleg amb una disculpa per haver callat durant tants anys, però ella, molt comprensiva, em va posar la mà a l'espatlla i em va dir que no em preocupés, que l'havia ajudat molt per a poder completar la seva investigació, i que si jo volia seguir en l'anonimat, no hi hauria cap problema. Tot i així, em va oferir explicar la veritat als mitjans de comunicació personalment afegint que ella seria al meu costat en tot moment perquè em sentís amb prou coratge per seguir endavant. No sabia com li podria agrair tot el que estava disposada a fer per mi.

Van passar els anys i vaig seguir en contacte amb ella. L'última carta que vaig poder enviar-li abans de morir acabava així: “Per tots els moments viscuts i les pors superades, per haver fet possible que la meva història i sobretot la dels meus companys no caigués en l'oblit, pel gran llibre que has publicat, gràcies per no donar-te per vençuda amb mi i, sobretot, per encoratjar-me a explicar al món les meves memòries perdudes”.

Marina Gascón Magaldi

Somni

Les petxines de la platja no han de ser perfectes per ser boniques. Totes les petxines arriben a la platja amb una història diferent, que les ha deixat quasi perfectes o molt trencades. Quan anàvem a la platja a passejar, la besàvia m'explicava aquest relat, ja que jo sempre agafava les més perfectes. Quan m'ho explicava no l'entenia, però més endavant ho descobriria.

Era dilluns, per tant em vaig aixecar a les set i mitja per anar a l'institut. A primera hora vam tenir una classe que em va fer reflexionar. La classe era sobre el segle XX. Concretament, vam parlar d'aquella guerra que va succeir entre els anys 1936 i 1939, aquella guerra que ha deixat ferides, marques, odis i divisions entre els habitants del poble espanyol. A cinquena hora vam tenir castellà i la professora ens va manar un treball de recerca sobre els nostres besavis. Havíem d'entrevistar o trobar informació d'algun dels quatre besavis.

El divendres següent vaig anar a la casa de la besàvia. Li vaig preguntar sobre el besavi i les explicacions van ser llargues i molt extenses, però estar amb la besàvia donava tranquil·litat.

La casa de la besàvia tenia una decoració d'aquelles pel·lícules tan dolentes dels anys seixanta, i també sempre olorava a xocolata. La besàvia es deia Josefina. Era baixeta, però divertida, i semblava un ordinador, ja que ho recordava tot. Els seus ulls eren negres com el carbó i contrastaven amb els seus cabells, tan blancs que semblaven neu. Vestia amb classe i amb colors foscos.

La Josefina em començà a explicar coses sobre el seu marit. Ell havia nascut a València i havia viscut allà fins a casar-se amb ella, però per raons de treball van acabar traslladant-se a Tarragona. El treball del besavi era dur, ja que havia de treballar deu hores diàries baixant caixes de diferents vaixells de càrrega al port de Tarragona.

De cop i volta, un dia, quan va arribar al port no hi havia ni una sola ànima. Sense previ avís, van començar a caure bombes, míssils i bales.

De sobte, la besàvia va parar el seu relat, va treure un mocador blanc amb la vora de color blau i es va eixugar les llàgrimes que baixaven per la seva galta i pareixien córrer per una autopista. Jo li vaig agafar la mà vella i aspra, i ella em va seguir explicant les estampes que, amb total nitidesa, recordava d'aquella guerra entre germans. Aquelles estampes eren d'horror, por, tristesa i sofriment.

Els somnis de les persones d'aquella ciutat van arribar a ser una cosa oblidada i impossible per les ànsies de poder que els homes tenien. Josefina em va explicar una cosa que la meva ment recordaria sempre, veient, per exemple, les notícies. Aquesta lliçó em va ensenyar que no hi ha bons ni dolents a les guerres, que tots dos bàndols en veritat són agressius i egoistes i que les armes poden treure el pitjor de cada persona. Tot seguit, va continuar explicant la vida del besavi.

Quan van començar els reclutaments el van agafar els rojos, o sigui, els republicans. Ell cada vegada que veia la besàvia no parava d'explicar-li la vida a les trinxeres. Li contava que eren ratoneres que portaven a les portes de la mort i que, si no mories d'una bala o d'una granada, mories d'alguna de les terribles epidèmies que feien pols ambdós bàndols. Mentrestant, com que els combats eren a prop del port de Tarragona, s'escoltaven els vaixells marxar a corre-cuita.

De sobte, un estremidor crit d'una gavina em va fer tornar a la realitat en aquella casa plena de records.

La besàvia, després de donar-me per berenar un tros d'un boníssim pastís de xocolata casolà, va continuar explicant que d'aquella ratonera van traslladar el seu marit al polvorí de Còrdova, el qual va explotar i va robar-li la vida al meu besavi.

Un gran tros del cor de la Josefina va quedar trencat com una d'aquelles moltes petxines que ella deia que eren boniques.

Després d'usar una altra vegada aquell mocador de lli blanc i vores blaves per a assecar-se els ulls, es va aixecar i va agafar un àlbum de fotos de l'avi quan era petit. L'avi s'havia quedat sense pare amb tan sols nou mesos, i a partir d'aquell

moment, aquell tros de cor trist i perdut de la meva besàvia s'havia anat recuperant, lluitant i cuidant del seu fill.

Ja era tard quan vaig tornar a casa, però els pares, quan van escoltar les històries de la besàvia Josefina, també es van quedar pensatius com jo en aquells moments estava. Aquella nit va ser de reflexió, però va ser també animada perquè vaig aprendre tant com en una classe d'història i geografia juntes, això sí, una història viva, amb emocions i sentiments. Vaig estar inquiet sense poder dormir, pensant en les vides dels besavis, la Guerra Civil, el polvorí... i preguntant-me què em succeiria a mi, a la meva família i als meus millors amics si esclatés una altra guerra.

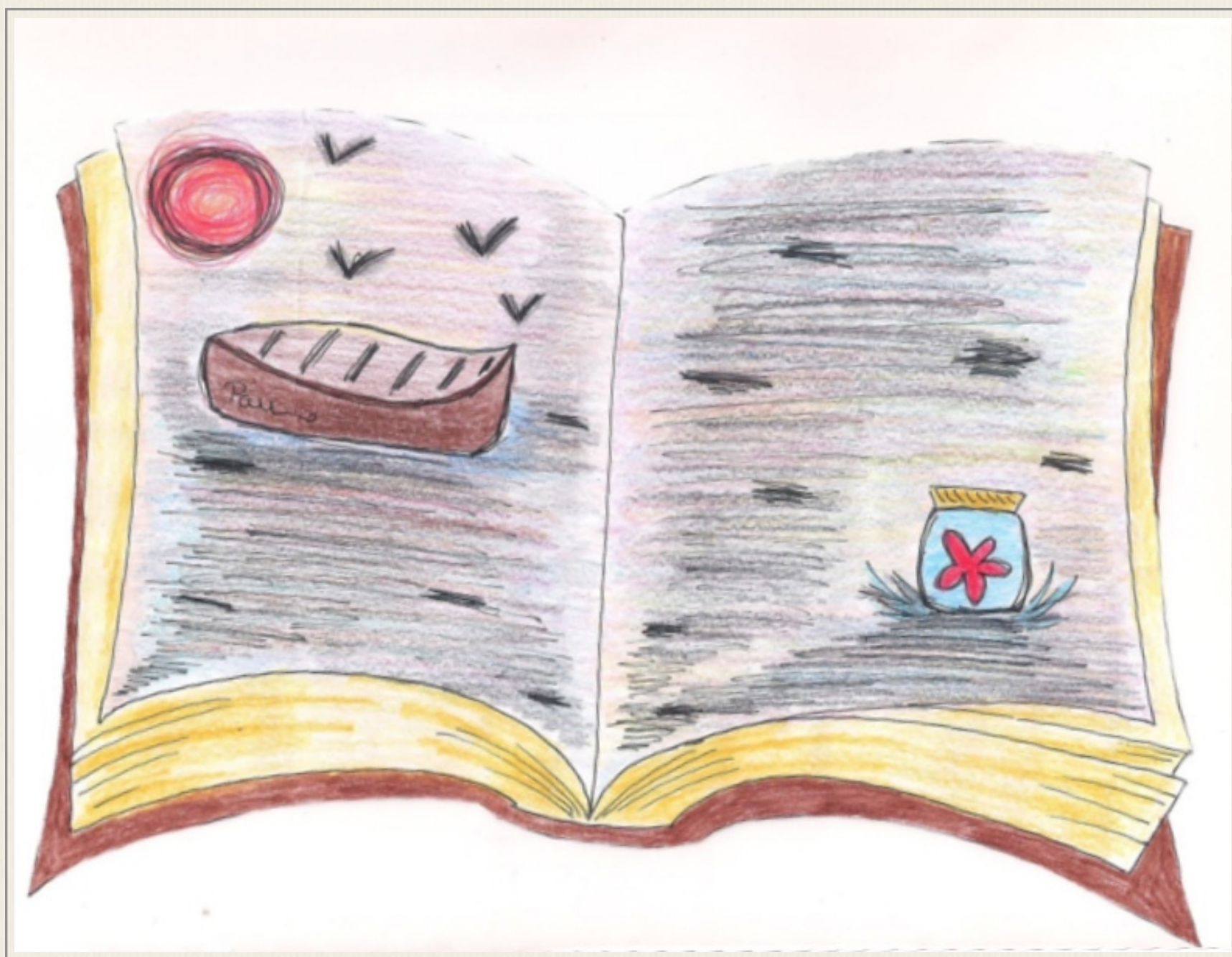
El dia de l'exposició, el cinc de març a les deu del matí, va ser un dia nerviós perquè volia explicar un munt de coses apreses, vivències de tot tipus, però em vaig limitar al que em demanaven, l'explicació de les vivències d'un dels meus besavis.

Ara bé, el més important que vaig aprendre m'ho vaig guardar per mi: “que totes les persones tenen una història, un somni que ningú té dret a trencar-lo”. Aquelles frases que m'havia dit la besàvia: “totes les petxines són boniques encara que estiguin trencades”, ara estan dins del meu cor i mai oblidaré el que signifiquen.

Alejandro García Martínez

Aquesta redacció la dedico a les meves besàvies que han mort.

Un capritx innecessari

Cada nit al voltant de dos quarts d'onze, la jove Martina passeja per la platja del Miracle de Tarragona, així cada dia de l'any. Tant li és que estigui núvol, que plogui, que hi hagi tempesta o un dia clar, el que la Martina vol és apropar-se al Miracle i respirar. La gent creu que està tocada del bolet i que la soledat li ha fet arribar a aquests extrems, però el que ells no saben és que...

Fa tretze anys, la Martina vivia en el petit barri pescador de Tarragona, el Serrallo, juntament amb els seus pares, la seva única família. Sovint sortien a passejar per aquella mateixa platja, on passaven els millors moments del dia junts.

Els agradava moltíssim seure sobre la sorra, imaginant-se que recorrien el món, que coneixien totes les seves platges, que respiraven l'olor de la sal del mar fosc com el cel en un dia de tempesta i sentien dins seu totes i cadascuna de les persones que un dia van arribar a trobar la felicitat en una senzilla platja. Moltes vegades sortien a navegar amb el vaixell de fusta del seu avi Pau, que havia estat un dels millors pescadors de tota la província de Tarragona, però el que la petita Martina no sabia era que aquests moments de felicitat i tranquil·litat estaven a punt d'acabar.

Just la vigília del seu aniversari, els seus pares impacients perquè per fi arribava el dia en què la seva nena faria vuit anys, van sortir a buscar el regal amb què tant havia somiat la petitona. No era un regal normal i corrent, no era un regal com el que acostumen a demanar els nens i nenes en aquesta edat, tot el contrari, era quelcom molt personal i insuperable per a ella. Així que els seus pares de seguida van sortir amb el vaixell cap als afores de la costa, exactament es van dirigir cap a l'illa de la Ploma, situada a prop dels penya-segats catalans, on es trobava una espècie marina única en tot Catalunya, semblant a l'estrella de mar comuna, però molt més petita i d'un color més clar.

En arribar a l'illa van iniciar la seva cerca, però no els va resultar massa complicada, ja que sabien exactament on la podrien trobar. Una vegada amb l'estrella dins d'un pot de vidre ple d'aigua, per tal que no patís cap mal, van començar el retorn abans que la seva filla sortís de l'escola i no trobés a ningú a casa. Però durant el trajecte, el vent va començar a bufar amb força i el mar no deixava d'impulsar la barca on anaven a causa d'un corrent marí que, a poc a poc, va anar convertint-se en una forta tempesta. De sobte, una espessa boira va inundar tota la zona i els seus pares van ser arrossegats fins a les profunditats del Mediterrani a causa d'una força immensa d'origen desconegut.

La Martina va estar esperant la tornada dels seus pares durant tota la nit i, a la matinada, va sortir tota sola per veure si ja havien arribat. Va apropar-se cap al moll on solia estar amarrat el vaixell del seu avi, però no el va trobar i va pensar que haurien sortit a navegar i els hauria passat l'hora, que se n'haurien oblidat i que segurament estaven bé. Així que va donar la volta i va marxar cap a casa, però, de cop i volta, a la llunyania li va semblar veure el seu vaixell; va córrer cap

a la vora per comprovar que no s'equivocava, que realment aquell vaixell s'anava acostant fins a uns centímetres del seu braç rígid i estirat per agafar-lo de seguida quan arribés al seu costat. El vaixell va anant seguint el ritme de les dèbils ones del mar que es trencaven unes amb les altres sense cap tipus de sentit. La Martina va fixar la mirada en ell i sense dir res va donar el tomb i va seguir el camí cap a casa. Van passar dues setmanes fins que no va ser donada l'ordre de recerca per part dels policies, però els esforços van ser inútils. Es podria dir que la Martina en aquell precís instant en què va veure el vaixell de l'avi flotant, va topar amb el dolor i l'angoixa d'acceptar que ja no tornaria a tenir aquella felicitat i tranquil·litat que sentia en estar amb els seus pares i que el seu vuitè aniversari només havia quedat en l'oblit.

Des d'aleshores la Martina va deixar enrere tots aquells moments viscuts a la platja del Miracle i no va tornar a trepitjar aquell petit barri pescador on sentia l'olor del peix acabat de pescar de la llotja, on escoltava els crits dels pescadors que arribaven de la feina, on solia passar les tardes caloroses d'estiu i aprofitava per quedar-se fins tard i gaudir de la brisa marina, en aquell lloc on ella va créixer, ja que va haver de marxar de la ciutat de Tarragona amb una família d'acollida que es faria càrrec d'ella fins els divuit anys, quan obtindria la majoria d'edat. Va omplir-se de valor per a retrobar-se amb aquell mar que durant tants anys havia estat la seva llar i que, de sobte, va tenir el capritx innecessari d'arrabassar dels seus braços la seva felicitat.

Carla Guinart Barberà

Agraïments

El nostre agraïment als centres d'ensenyament participants.

- Institut de Roda de Berà
- Institut Ramon de la Torre de Torredembarra
- Institut de Vila-seca
- Institut de Torreforta
- Col·legi Mare de Déu del Carme
- Institut Antoni Martí i Franquès.

Foto dels guanyadors i seleccionats amb els membres del jurat, de l'APT i de la Generalitat - Ensenyament. © Manel Caro

Drets, d'esquerra a dreta:

Mercè Toldrà. Jurat
Francesc Roig. Jurat
Neus Pàmies. Jurat
Coia Escoda. Jurat
Marc Ramirez. De Glasgow al Serrallo. 2n. Premi ESO i BAT.
Adam Manyé. Jurat
Pau Tardà. Tecla, a tortuga xafarot. 1r. Premi ESO.
Montse Adan. APT-Relacions Institucionals.
Pol Jiménez. El barri de pescadors. Treball seleccionat.
Estel Rabascall. Després d'una tempesta sempre surt el sol. Treball seleccionat.
Chaimae Bouzalhad el Ajjali. La tripulació de la clau daurada. Treball seleccionat.
M. Àngels González. Generalitat Catalunya – Directora SSTT Ensenyament.
Marina Gascón. Memòries perdudes. Treball seleccionat.
Andrea Viedma. La sirena d'Or. Treball seleccionat.
Quim Vendrell. Jurat
Sabina Francés. La cabellera de foc. Treball seleccionat.

Amb genoll a terra, d'esquerra a dreta:

Pol Guasch. Bots i hams. 1r. Premi BAT.
Fernando Bueno. La noia del port de Tarragona. Treball seleccionat.
Marta Aymerich. Somnis perduts en les onades. 3r. Premi ESO i BAT.
Alejandro García. Somni. Treball seleccionat.
Sara Cortés. Estimada mar ... Treball seleccionat.
Inés Fernández. El meu pare. Treball seleccionat.
Carla Guinart. Un capritx innecessari. Treball seleccionat.